

עיתון לכל חבר

בארי בראי ההומור על פי העיתונות המקומית בעת החדשה 1971-2006

דבר העוררות

60 שנה שהבית הזה עומד על תילו, לתפארת מדינת ישראל, ולתפארת קיבוץ בארי, על כל חבריו וילדיו. ובמילים: שישים שנה! אתם יודעים מה זה שישים שנה? זה 15,900 ימים. זה הרבה.

אך לא באנו למדוד הפעם כמויות, אלא להזכיר ולהאיר קצת מהאיכויות. במשך הזמן הזה, מאז שהוקם קיבוץ בארי על ידי מייסדיו ועלה על הקרקע באדמות נחאביר במוצאי יום הכיפורים תש"ז – התקיימו וממשיכים להתקיים פה חיי קהילה תוססים ויצירתיים, רצף ארוך ומתמיד של עשייה יומיומית גדולה אך צנועה. לרגל יום ההולדת ה־60 של הבית שלנו, בארי, בחרנו להתמקד בעשייה הכמו מובנת מאליה הזו.

בשנת היובל לבארי, לפני עשר שנים, יצא לאור הספר **"שיחת קיבוץ"** העוסק בהקמה ובשנים הראשונות של קיבוץ בארי. הספר **"דברי ערך, לכסיקון ערכים מקומיים של קיבוץ בארי"** שיצא לאור ב־1997, תיעד וביאר מושגים מקומיים מראשית ימי בארי ועד שנות ה־90. עכשיו החלטנו להעמיד על אותו מדף ספר נוסף בסדרה, העוסק בשנות ההמשך של בארי.

הפריזמה שנבחרה, דרכה נסתכל על שנות ההמשך הללו, משנות ה־70 ועד ימינו־אנו, היא – **"ההומור בעיתונות המקומית"**.

בבארי קיימת מסורת ארוכת שנים של עיתונות פנימית איכותית. האם זה בזכות קיומו של דפוס בארי, המפעל המצליח ממנו כולנו מתפרנסים בכבוד גדול? או שמא להיפך, דפוס בארי קיים פה בזכות הכוחות היצירתיים הקיימים בקיבוץ שלנו? ואולי "גם וגם"? כך או כך, במשך השנים שעברו יצאו לאור בבארי מספר עיתונים, כל אחד בזמנו ובתקופתו. העיתונים שיקפו את "הנעשה בחצר הקיבוץ", את העניינים שבהם עסקנו באותה תקופה, ואת חיי החברה והפרט, כאן, על פי האדמה הזו, לא בעבים מעל. מדובר בעיתונים **"פִּי־הבאר"**, **"אשקוביתון"**, **"תוספתן"**, **"כאן"** ו־**"12 אינטש"**. אלה יצאו לאור במקביל ובנוסף ל־**"יומן בארי"** הנצחי, הדף היומי האינפורמטיבי של בארי, הקיים (ויבדל תמיד לחיים ארוכים) מ־1955 ועד ימינו.

לכל עיתון מהעיתונים הללו היה אופי ייחודי משלו, ברוח התקופה שבה הוא פעל, וברוח העורכים והיזמים שהוציאו אותו לאור. אך דפדוף מחודש בדפים הישנים־עד־חדשים האלה מצביע בכל זאת על מכנה משותף לכולם: הגישה הלא רשמית הקלילה, המקוריות והיצירתיות הגרפית, השפה השנונה וההומור הדק־עד־עבה, עוברים כחוט השני לאורך כל העיתונים המקומיים, מהדף הראשון של **"פִּי־הבאר"** (שנות השבעים המוקדמות) ועד לעמוד האחורי של **"12 אינטש"** (ימינו).

בחרנו לאחוז בחוט הדמיוני הדק הזה ולתת לו להנחות את סיורנו במנהרת הזמן. אין כאן יומרה לתעד כל אירוע וכל דעה שמצאו את ביטויים בעיתונים המקומיים שהודפסו. יש תקווה ש"משקפי ההומור" דרכם נסתכל על עצמנו אחורה – ישקפו את ההווה הייחודית של המקום הזה, כפי שהיתה ב־35 השנים האחרונות וכפי שהיא עדיין. אנו מקווים שזהו היבט שרבים יתחברו אליו: מי שהדברים מעלים בו זיכרונות נוסטלגיים, מי שנולד הרבה אחרי קורות הדברים, וגם מי שהצטרף בהמשך והפך את בארי לביתו. טווח הזמן של העיתונים שבהם עסקין משתרע על פני שנים לא מעטות, יותר ממחצית שנותיו של הקיבוץ הזה. המעיין בחומרים הכתובים מתקופה זו נהיה בהכרח עד להתפתחות האבולוציונית של הדברים. הן של התכנים, של הנושאים שהעסיקו את החברה כאן מאז ועד היום, והן של האיכויות הגרפיות והעיתונאיות המשתנות. בשנות השבעים היה פה קיבוץ צנוע וצנוע, חברה די קטנה המבוססת על דור מייסדים

חזק, ודור המשך שעשה את צעדי העצמאות הראשונים שלו. התקופה כולה היתה תקופה של חסר כלכלי והסתפקות במועט כמעט אידיאולוגית, ובהתאם לכך, האמצעים הדלים ששימשו ככלים לביטוי עיתונאי ניכרים במראה העיתון מאותה תקופה. תחילת האלף השני, כלומר – ימינו, מאופיינת בשפע כלכלי, בצמיחה מואצת ובהתמקצעות מכל הבחינות, ובעיקר במפעל שלנו: דפוס בארי. לא מפליא, לכן, שהעיתון המקומי הנוכחי הוא ביטאון עתיר צבע ותמונות של העובדים בדפוס "הראשון בנגב והמוביל בתחומו בארץ ובעולם".

אך בכל התקופות ועם כל הסגנונות – האנשים הם שעושים את העיתון, והאנשים הם שעושים את החברה ואת קיבוץ. העיון בספר אמור לשקף את אנשי המקום הזה ואת עשייתם.

למרות כל האמור לעיל, הספר הזה משוחרר מהתייחסות עיונית אנתרופולוגית כבדת־ראש. הקטעים המצוטטים נבחרו על פי קריטריונים של "הומור". מי שירצה יוכל לקרוא אותם כפשוטם, כאסופה של קטעי טקסט קלילים, לפעמים סאטירה נוקבת, לפעמים שנינויות גרידא, ולפעמים סתם נאיביות מרעננת. ומי שירצה יוכל להסתכל מעבר לצורניות והחיצוניות, המילוליות והגרפיקה – ולראות יותר לעומק, להכיר או להיזכר, בחיי החברה שהיו כאן לאורך התקופות המסוקרות.

ברור שמעצם הגדרתם כ"קטעים נבחרים מתוך", כל הציטוטים הם בעצם "מנותקים מהקשרם" וסובלים מדיס־פרופורציה מסוימת ביחס למשקל והמקום שהם תפסו בהיסטוריה של בארי. חסרים הטקסטים ה"רציניים" שבתוכם שובצו "קטעי ההומור" (הגדרה מיושנת כשלעצמה), שהלא חלק גדול מהיכולת להתחבר להומור הוא לתפוס אותו בקונטקסט המקורי שלו. ובכל זאת, נאמנים להחלטה מוקדמת ש"לא מסבירים בדיחות" – החלטנו ללעוס את החומר חלקית בלבד, ולסמוך על האינטליגנציה הטבעית הגבוהה של הקוראים, שידעו להתגבר על מגבלה זו ויוכלו להשלים בדמיונם את החסר ולקבל את התמונה השלמה. למען מי ש"לא היה פה", רק הבאנו בשוליים פירוש ל"מילים הקשות" שעברו מהעולם, ולמושגים מקומיים שזר לא יכול להבינם ללא מורה דרך מקומי.

מי שהדברים מעוררים בו עניין להמשיך ולהעמיק, להכיר יותר מקרוב את התכנים והנושאים, את העיתונים והאנשים, את הקיבוץ שלנו – מוזמן לסור לארכיון בארי ולקרוא את העיתונים בשלמותם.

קריאה מהנה ויום הולדת שמח לכולנו,

סמדר

עורכים: אודי בר-סיני ויגאל זורע | **פי-הבאר**
בין 5.3.1971 ל-26.5.1972 יצאו לאור כ-15 גליונות בתכיפות של אחד בחודש

1972-1971

פי
הבאר

5

6.8.71

25 שנה לבארי

פי הבאר 7

פי הבאר 8

פי
הבאר

עלון קיבוץ בארי מס' 3
14.5.1971

פי הבאר

פי
הבאר
16

פורים

פי הבאר

המזנידות
מדמה
את השם!

PI HABEER 6

פי הבאר

עלון קיבוץ בארי

6.5.1971 יח בארי ופולין — עלון מס' 1 (סגור)

פי הבאר - כל ההתחלות קלות

עת השתחררתי הרופאים ציוו עלי ביקור חודשי בשדה העיתונות, זה באמת עשה לי טוב לראות עיתון קטן ממריא משדה האפונה.

ככה, ארבעה חודשים אחרי השחרור מצה"ל, בעודנו מחפשים מה עושים צעירים בקיבוץ הזעיר של אז – גילינו את כוחה של המילה הכתובה והתמונה המודפסת. עבודה הייתה אז (כמעט) רק בחקלאות, להעיז להיכנס לעבוד בדפוס, לפני גיל ארבעים, נראה ממש כמו "מרד החנונים". אבל זה מה שעשינו – **אודי בר־סיני ויגאל**. התחברנו לאותיות, לגלופות, לצבע הדפוס ולשדות המיגנוט יותר מאשר לשדות הכותנה והסורגום. וככה יצא לדרך העיתון הראשון של הדור השני (אז עוד קראו לו עלון, כמסורת ועדת התרבות של הקיבוץ־המאוחד).

"פי הבאר" היה נועז מאוד במושגי שיכפולי הסטנסיל של שנות ה־70. עם נושאים הרי גורל והשתטויות חסרות שחר, שסימנו את הכיוון לכל העיתונים המקומיים שבאו אחריו. הנושאים בהם עסק העיתון החלוץ היו קיבוציים בעליל: ועדות, ישיבות, ענפים, גיוסים והרבה חקלאות. הטקסטים תוקתקו במכונת כתיבה מיושנת על לוחות שעוונית מיוחדים, האיורים נלקחו (במסורת שהתווה **דן בן־אמוץ**, אליל ההומור של שנות המדינה הראשונות) מספרים ישנים, והציורים המקוריים צוירו בקו חובבני ורועד על גבי אותם לוחות מיוחדים שמהם נדפס העיתון. תמונות של ממש היו אירוע חגיגי שנשמר לחגים ולעתים רחוקות אפילו לשער הגיליון!

וגם כך – במושגים של הכפר התמים שהיה כאן בראשית שנות ה־70 – זה היה עיתון חוצפן ושובבני (כמו אלה שבאו אחריו...) שזכה לחיבה לא מבוטלת ועורר תשומת לב שחרגה פעמיים מעבר לנגב המערבי: פעם אחת כשחיקה בפורים את תבנית **"העולם הזה"**, העיתון הנועז שעסק בשערוריות פוליטיות ורכילותיות. החיקוי היה כנראה מוצלח, ולכן זכה שבוע לאחר צאתו לאיזכור נפעם, מלווה דוגמאות ב"דבר העורך" (**אלי תבור**) של **"העולם הזה"** (ראה עמ' 7). הפעם השנייה בה זכה העיתון לתשומת לב ציבורית הייתה כשדילג, ברוח היתולית, על גיליון מספר 13, כנגד עין הרע, וקיבל מיפה דקדקנית מ"בית הספרים הלאומיים" (ראה עמ' 10), בו – כך הסתבר לעורכים – הוא קוטלג ותויק, ממש כמו **"מעריב"**, **"למרחב"**, **"דבר הפועלת"** ושאר עיתוני התקופה החשובים. 16 גיליונות יצאו לאור בעזרת מפיקים מוכשרים ומחויבים כמו **ענת** (בודנקין אז), **צבי ס.** (צוקר) ו**זכריה ש.** (זוכמיר) ואז נגמר הסוס והסטנסיל והעיתון החלוץ נדם בשקט, רגע לפני שכולם יצאו למילואים.

יגאל

מסובתו העולם של

11-11-11 11-11-11

Abstract

[illegible]

רעביות, להעמיטת המועלות של ה' חובל,
הסדר הקדמי המבדיל ב', המבדיל מרוב את המה,
מרים את המונח של ארץ מועדות חקירות, כמחש

[illegible]

מסלול: שם:

—, 72 א2/2

[illegible][illegible]

הנהגתו של הרב הראשי, הרב יצחק אייזיק ווארשקער, הייתה
לעיתים קרובות נכונה, ולעיתים קרובות שגויה. הוא היה
אדם חכם, וזו היתה הסיבה העיקרית לכך שכל
הרבנים בארץ ישראל היו תלמידיו. הוא היה
אדם חכם, וזו היתה הסיבה העיקרית לכך שכל
הרבנים בארץ ישראל היו תלמידיו.

החובות שפסק הממונים הקבועים והפועים בישראל, יכול רק המלווה והן לעשות באמצעותו לזכות ולחטאות של כתביות אחר, היא חובות כספיות, היא מוכיח כי גם היום יש אופי יחידני לא רק לחובות אלא גם למצב של חובות אחר.

הרב
הגאון
המובהק
המובהק
המובהק

הרב
הגאון
המובהק
המובהק
המובהק

1. The first step is to identify the problem. This involves understanding the symptoms and the context in which they are occurring.

2. Next, you need to gather information. This can be done through interviews, observations, and research.

3. Once you have gathered information, you need to analyze it. This involves looking for patterns and identifying the root cause of the problem.

4. After analysis, you need to develop a solution. This involves brainstorming ideas and evaluating them based on their feasibility and effectiveness.

5. Finally, you need to implement the solution. This involves putting the plan into action and monitoring the results.

לאן ג'ינו?

המחשבה הזו, שיש לה פוטנציאל להפוך לאסון, נבעה מן ההנחה שישנה חלוקה ברורה בין המעורבים. חלוקה זו, שבה כל אחד מהצדדים יודע היטב את מקומו, נכונה רק במידה מסוימת. הבעיה היא שישנה חלוקה זו, אך היא איננה ברורה. כל אחד מהצדדים יכול להיחשב למעורב, וכל אחד מהצדדים יכול להיחשב למעורב. זהו מצב של חוסר ברור, שבו כל אחד מהצדדים יכול להיחשב למעורב, וכל אחד מהצדדים יכול להיחשב למעורב. זהו מצב של חוסר ברור, שבו כל אחד מהצדדים יכול להיחשב למעורב, וכל אחד מהצדדים יכול להיחשב למעורב.

1978-1979

77

[illegible][illegible]

המחיר הנמוך ביותר
המחיר הנמוך ביותר
המחיר הנמוך ביותר

125 ff

דחל מוחלת על כל העולם

או סתחנים
סוף סוף

[illegible]

איך נמלטים מהחופה

דודי גורן, יו"ר תנועת הנוער
דודי גורן, יו"ר תנועת הנוער

[illegible]

2009年12月 第22卷第12期 总第132期

במסגרת פורמט לאקדמי דעריבנא וואווייזט זיך
צו מערסט וואס ערשט און צו מערסט וואס ערשט
און צו מערסט וואס ערשט און צו מערסט וואס ערשט

התעוררות רוחנית

התאחדות חובבי חרש

פי-הבאר

תמונת השער:

תמונת האשה המופיעה
בשער הוצאה מארכיון
הקיבוץ. התמונה צולמה
עם העלייה לקרקע ב-
1946 וטרם נודעו
פרטים נוספים על
דמות זו שהיתה כפי
הנראה מדור המייסדים²
(בהתאם לתסרוקת
ולמצנפת). חברים
היודעים פרטים נוספים
מתבקשים להתקשר
למערכת.

ל"פי הבאר",

ביום חגך...
אנחנו אתך בדרכך
מלאת המכשולים.

ש. אבן נגף

ב. מכשולי.

ל"פי הבאר"

אחינו לצרה.

ברכות ליובל ה-5

במערך הג"א

בסאון התגוננות
אזרחית

ל"הבאר"

ביובלך הראשון -
ברכת כל טוב

"פי"

P הבאר

מס' 5 (205) 6.8.71, עלון קיבוץ בארי -

אגודת פועלים להתיישבות שיתופית.¹

יוצא לאור כשיש מספיק כתבות.

אין המערכת מחייבת להחזיר שום דבר.

עמוד 2

דבר המערכת

כורה יקר

הנה לפניך ה"מכרה" הקטן שהפך, כך נדמה לי, בן-בית אצלנו. ובו רעיונות, מחשבות ודעות שאם אין בהם כדי לשנות סדרי עולם - בודאי יש בהם כדי לעורר למחשבה או לפחות להאיר אי-אלו פינות אפלות או סתם רשימה לעת מצוא שניתן לקריאה פעם ועוד פעם, כמו מנגינה מוכרת, מאלה וגם מאלה מזומנים לך בגיליונו זה של "פי הבאר".

השינוי הצורני, הפעם בולט לעין.

*

אין להצליח בעסקי מס הכנסה אפשר ללמוד מפי מונה, בתנאי כמובן שהדברים לא יגיעו לידי פקיד השומה.

*

מי שעדיין לא חש בתכונה לקראת חג ה-25³ (אנחנו למשל) מוטב לו שיקרא תחילה את דבריו של שמואליק אבני בנדון! (אגב, המדור "לדעתי" - פתוח בפני כל בעל דעה גם אם אינו בעל מאה).

*

כתבנו לעניני דיומא - זכריה שריג⁴, עבר לאחרונה לביתו החדש בקומותיים⁵ - ואמנם הוא כותב על... קומותיים.

*

"שוטר? כומר וידויים? פסיכיאטר? בנאי? מי אתר הוד מעלתך המזכיר היוצא?" אלה ועוד אין ספור שאלות נוספות, המטירה מערכת העלון על ראשו של ברנדי. הוא אולי שכח מתי סיים את תפקידו כמזכיר, אך אנחנו לא שכחנו שמאורע ממין זה חייב "כיסוי", והרי התוצאות לפניכם. אם כן, בעלי תפקידים - היזהרו בסיימכם.

*

הכלל - "כל אחד לפי יכולתו"...⁶ - נעלם, כך קובע חיים ח. ברשימתו על הפעילות החברתית, הכזעקתו?

*

מאמרו של אנדר התפרסם בחוברת "שדמות"⁷ האחרונה וענינו - תרבות עצמית⁸ בקיבוץ, בכלל וטכס האסיף שלנו בפרט. מאחר ונושא זה עשוי לענין את חברי בארי במיוחד - החלטנו לפרסמו מיד.

*

דברים לזכרו של טבנקין⁹ - מביא לזר שהכירו מקרוב.

*

חיוכים אמריקאיים פזורים ללא השגחה בפניות המשק. על מחדל זה מתריע נתן, חבר גרעין "יובל"¹⁰.

1 אגודת פועלים להתיישבות שיתופית: ההגדרה הרשמית משפטית של קיבוץ בארי.

2 דור המייסדים: מייסדי קיבוץ בארי, מכוניס גם "הוותיקים".

3 חג ה-25: חג ה-25 שנה לעליית בארי על הקרקע. נחוג בשנת 1971 ברצף ארועים חגיגיים.

4 זכריה שריג: זוכמיר, חבר מערכת פי הבאר וחבר בארי באותם ימים. לימים, חבר קיבוץ נגבה.

5 קומותיים: דירות בבתיים דו-קומתיים שניבנו בשנות ה-60 כדיור לוותיקים, הורחבו בשנות ה-80 כדיור למשפחות בלינה משפחתית, ושופצו בשנות ה-2000 כדיור למשפחות צעירות, ובהתאם לתקן הדיור המתרחב בבארי.

6 כל אחד לפי יכולתו: "כל אחד נותן כפי יכולתו ומקבל לפי צרכיו" - סיסמה התקפה מראשית הקיבוץ ועד ימינו.

7 שדמות: כתב עת ששימש במה רעיונית ותרבותית לתנועה הקיבוצית.

8 תרבות עצמית: תרבות המיוצרת בקיבוץ, להבדיל מתרבות קנויה, כמו הצגות ומופעים מיובאים.

9 טבנקין (יצחק): ממנהיגי הקיבוץ המאוחד, אידיאולוג של התנועה הקיבוצית, חבר כנסת, איש עבודה ורוח.

10 גרעין "יובל": גרעין של בוגרי אולפנים, בעיקר עולים מארה"ב, שהתגבש בבארי בשנות ה-70.

פי הבאר 5 < עמ' 2

שלוש נקודות...

אצלנו למשל ישבו חכמים בוועידת הקיבוץ שהתקיימה זה לא מכבר (ח' באולול תרי"ג) - ותקנו מספר תקנות חשובות שעד היום כוחן עומד להן בזכות היותן מתווקות לחלוטין בספר התקנונים, וכתובות בו אפור על גבי צהוב.

נקודה אחת שווה כידוע ל-0.638 לי"י, או 0.482, צמוד למדד הנקודות היורד תמיד, או משהו דומה...

עכשיו יש לך חשבון פשוט - כורסא אחת = 135.25 נקודות, פחות 14 נקודות מהשנה שעברה, לחלק ב-2 נקודות ותק שבברת כשלא קנית כסאות. כל זה אתה מצרף לנקודות והשקפתו של מרכז ועדת כסאות + נקודת השקפתך שלך - נקודה!

אתה יכול להוסיף לעצמך שלוש נקודות נוספות למאזן...

12 נקודה: יחידת החישוב על פי שיטת הניקוד, שיטה לחלוקת ריהוט, ציוד, ביגוד, מוצרי צריכה ונסיעות לחו"ל בבארי, שהיתה נהוגה בשנים 1954–1972. כל פריט ריהוט קיבל ניקוד עפ"י ערכו הכספי הממוצע.

פי-הבאר

במדור מכתבים למערכת אנו מביאים
הפעם מכתב היסטורי שניצל ממכונית
הדואר הירושלמית שעלתה בלהבות, לפני
ימים ספורים, בצירוף מכתב התשובה.

מכתבים

לכ' בית הספרים הלאומי
מחלקת העתונות
ירושלים

בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
THE JEWISH NATIONAL AND UNIVERSITY LIBRARY

Jerusalem
P.O. B. 503
ISRAEL

ירושלים, י"ז בתמוז ה'תשכ"ב
ת.ד. 503 12-6-1972

א.נ.א.

שמחנו לדעת שהנכם מגלים
חרדה כנה למלחמת הקיום האכזר-
רית בה נתון העלון. חרדה לה
שותפים רוב האזרחים הנאורים
במדינה. אך, לדאבוננו, זו שות-
פות פסיבית של עמידה מן הצד
בכחינת "ישחקו הנערים לפנינו"
וכל ברכה ממשיחית אין בה.
ולעצם העניין - גליון מס'
12 היה אמנם האחרון. כך על
כל פנים חשבנו, אלא שלהטור-
יה חוקיות משלה ובמהרה מצאנו
את עצמנו מיילדים עלון נוסף.
סיהיה אחרון באם לא יבוא
משהו אחריו...
מכל מקום, אין לנו אלא
להמשיך ולהיות ראויים להבנו
בבית הספרים הלאומי לדראון
עולם.

בב"ח
המערכת

* עלון מס' 13 נפל על מזבח
המלחמה באמונות שפלות.
אנא ראו את מס' 14 כהמשך
ישיר למס' 12.

הנ"ל.

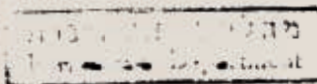
העתקים:

גנזך המדינה.
היכל הספר.
בניני האומה.

אנו מודים לכם מראש על עזרתכם ועל טרחתכם.

בכבוד רב

הנהלה

3

פי הבאר < 7 עמ' 3

מתוך גיליון מספר 4

בלדה לבלדה... ולמתנגדיה

על משקל גל ההתעוררות הבינאקיוצי בקשר ל"בלדה לעוזב קיבוץ"¹⁴ ולנוכח הקריאות התקיפות ("זקיבוץ" 782 ומכתבים למערכת) בנוסח: "חסולק הבלדה מעל גלי האתר" (אגב, היא הסתלקה כבר מזמן, כדרך כל פזמון), אני מציע לארגן מחאות נוספות באותו גל, של ארגונים שונים נגד שירי ה"השמצה" ו"הוצאת הדיבה" הבאים:

1. ארגון המורות לזמרה נגד הלהיט "המורה לזמרה".
2. איגוד עושבי הרכבת נגד השיר "אל תינשא לעובד רכבת" (כידוע הם טוענים שמאז פרסום השיר ירד אחוז הסיכויים שלהם להינשא ב-40%).
3. איגוד מפעילי המכשבים והציוד הכבד נגד

הפזמון החצוף "המכבש הטיפש" (בנוסח: "עד מתי נסבול לעג כזה למקור מחייתנו?").

4. מועצת הפנסיונרים במטולה נגד השיר "מטולה" ("אפילו חיפה ות"א יבואו וישקו לה...").
5. ארגון הפנסיונרים והלבלרים נגד השלאגר "פנקס הקטן" ("מדוע נטפלו לפנסים שלנו? השמצה! דיבה! לשון הרע!").
6. אגודת הכובענים נגד "למה כובע".

העיקרון ברור לכל. לא כל פזמון שמזכיר את המילה "קיבוץ" נועד לזעזע יסודותיו, וכל המזדעזע יותר מן הדרוש - הרי זה מסובך!!!

(-) נשאר קיבוץ
("הוא עוד ישוב")

פי הבאר 1 < עמ' 17

14 בלדה לעוזב קיבוץ:
שיר פופולארי ושנוי
במחלוקת מראשית
שנות השבעים, המתאר
את עוזב הקיבוץ
הסטריאוטיפי.

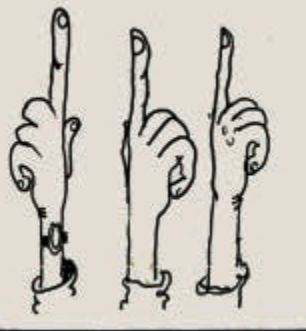
15 למרחב: עיתון יומי
מיסודה של תנועת
העבודה, התאחד ב-1971
עם עיתון "דבר". בבארי
למרחב היה העיתון
היחיד הנקרא באותה
תקופה והוא חולק
חינם בתאי הדואר של
החברים.

16 דבר: כנ"ל, החליף את
למרחב.

17 פתק שמירה: פתק
תזכורת על תורנות
שמירה.

18 משקים את המדרכות: השקאת
הדשאים בוצעה
בממטרות בעלות גזרה
רחבה, הכוללת גם את
המדרכות שביניהן.
מסיבות של חיסכון במים
הושקו הדשאים בעיקר
בערב.

19 טרילין: בד סינטיטי
אל-גחץ שהיה מקובל
בשנות השבעים. מכסי
טרילין נחשבו לבגדים
חגיגיים (בגדי ערב, ע"ע,
עמ' ?) שאינם משמשים
ביומיום.

שאלה

אני חבר משך כבר 12 שנה, וכל השנים, ובפרט השנה בקיץ, אני סובל מזה שמשקים את המדרכות¹⁸ דווקא בערב. אני כבר לא צעיר והמתח הכרוך בהמתנה עד שהמטרה מסתובבת, גורם לי עוגמת נפש רבה, נוסף לכך שהמיד כשאני כבר מתחיל ללכת, מפתיעה אותי ממטרה שנייה ומרטיבה לי את מכנסי ה"טרילין"¹⁹ החדשים. אז אני שואל את עובדי הנוי - למה לי את זה?

ה. רטוב

עובדי הנוי משיבים:

לצערנו נפלה כאן איך הבנה מצערת. המדרכות אינן שייכות לתחום שיפוטנו, אלא לעובדי הבנין. אנחנו מכל מקום, משקים רק את הדשאים, ועליהם אסור לדרוך ממילא. בכל הכבוד

א. דשא

קוראים שואלים
קוראים שואלים
קוראים שואלים
קוראים שואלים
קוראים שואלים

שאלה

עד עכשיו קראתי כל בוקר את למרחב¹⁵, התרגלתי אליו, והייתי מוצא בו את כל מה שחיפשתי, החל בתכניות הרדיו וכלה ב... תכניות הטלוויזיה. מהיום שהתחילו לחלק לי את "דבר"¹⁶, אינני יודע יותר מה מתרחש בעולם, אינני יודע מה יציגו מחר בתל-אביב ובכלל... וחץ מזה ביום שישי סותמים את התא ב-96 עמודי עיתון, ואין מקום לשים אפילו פתק על שמירה¹⁷ או את "פי הבאר". אז אני שואל: האם זה באמת נורא?!

מ.ג.

תשובה

זה נורא, אבל אין "דבר"... מתרגלים.

פי הבאר 4 < עמ' 6

פיי-הבאר

20 שבוע המשמש:

עונת הבשלת המשמש במטע היא קצרה ובכדי להספיק להוריד את כל הפרי מהעצים לפני שיבשיל מדי, נערך מבצע בו התגייסו כל החברים לקטוף מזורז של הפרי.

21 נורמה: מכסה. שיטת

חישוב העבודה על פי כמות התפוקה, בניגוד לחישוב על פי שעות עבודה.

22 דליים: את המשמש

קטפו בידיים לדליים גדולים, מהם שפכו לארגזים, שאותם הביאו לסככת המיון.

23 קפה ג'בי: ע"ש ג'ברק,

אלי רוס ז"ל, החצור, שהיה אחראי להביא את הקפה להפסקת עשר או ארבע של הקוטפים.

24 סידור עבודה: סדרן

עבודה היה משבץ מדי יום את החברים לעבודה בענפים, לפי הצורך. מוסד זה עבר מהעולם בשנות ה-90.

24 מוגש כפרסום ע"י סידור עבודה

פי הבאר 4 < עמ' 18

כתבם החזלם:
משנכנס אדר
קור נוס...
1801

שבת
שלום

25 סילבי (קשת):

עיתונאית ומבקרת שנונה
שכתבה בעיתון "הארץ"
את המדור "חץ מסילבי"
קשת".

26 ועדת הנעלה, ציוד

ותברואה: ועדות שטיפלו
בתחומי הנעלה (נעליים),
ציוד (ריהוט), ותברואה
(תברואה) בקיבוץ.

27 מ"ד: שטח

הדירה המקורי בשיכון
הקומתיים, לפני כל
ההרחבות והשיפוצים.

28 צליל סטריאופוני:

צלילי של פטפון
סטריאופוני, מכשיר שמע
חדשני.

29 פטיפון: מקול.

מכשיר חשמלי להשמעת
תקליטים (מבקליט).

30 הנוער: הצעירים

(ע"ע, עמ' ?).

31 שיגדלו שערות,

פאות: לפי אופנת השיער
הארוך לבנים, בשנות
השבעים.

32 ממתקיה:

בשנות ה'60, "חנות"
מקומית בה סופקו
ממתקים, על פי הקצבה,
או כ"חופשי".

33 הסטיכיה הבעל-

ביתית: תהליך חברתי,
מדיני וכלכלי בלתי מרוסן
בו משתלטת הבורגנות
על החברה.

34 דפיקות ספל על

השולחן: מנהג מימי
אסיפות החברים
הגדולות, יו"ר האסיפה
היה דופק בספל על
השולחן על מנת להשתק
את רעש הקהל ולמשוך
את תשומת הלב אל
הדובר.

חץ מסילבי צחוקן

25

תברואה. אם לומר את האמת הוא לא מקנא בהם, הריקנות הזו אינה לשעמו. "לנו היו ערכים" - הוא מסביר לזוגתו שחזרה מהחוג לקרמיקה - "כמו למשל... אה... אה...", קצת קשה לו להיזכר, האמת שלא תמיד הביך את מה שכתבו ביומן על "ליכוד תנועת הסוציאליזם לנוכח הסטיכיה-הבעל-ביתית",³³ אבל תמיד ידע שהוא בעל ערכים, ועכשיו פתאום אינו מצליח להיזכר לאיזה ערכים התכוון. גם הוא, אם נדבר בגילוי לב, הולך לאסיפות רק מכוחו של הרגל, כיוון שלדבר אין לו אומץ (פעם, כשריכוז את ועדת הנעלה מזה נגד הקטנת התקציב בתקופת הצנע - והתקבל באדישות מעליבה), לשתות את הקפה אסור (לא שמים בו סוכרזית), ודפיקות הספל³⁴ מזיקות לעצביו הרופפים בלאו הכי. לא שאין לו דעות על הנעשה במשק, בנושא שיפוח הקומותיים דווקא היה לו הרבה מה להגיד, רק שאף אחד לא שאל אותו, וגם מ"פי הבאר" לא טרחו לראיין אותו... גם רצה להתבטא בנושא צירוף תקציב משחת השיניים לתקציב הלבשה, רק שלא הספיק לגבש דעה, וכבר נגמרה האסיפה. מפריעה לו העובדה שהנוער אינו מתבטא באסיפה, ושהוותיקים מנסים לנחש את מזימותיהם האפילו של הצעירים, אבל בעיקרו של דבר, הוא עדיין נשאר צעיר ברוחו (לפי הרגשתו כמובן) וצופה לעתיד הוורוד שנשקף לו בדמות נכדו בן השבוע...

"יש" (שם בדוי), חבר ממוצע מהשורה השניה, כזה שלא היה אף פעם מזכיר או גזבר, אבל ריכוז בהצלחה לא מבוססת את ועדות הנעלה, ציוד ותברואה,²⁶ יושב בחדרו (36 מ"ר²⁷ עם אפשרויות הרחבה - מרפסת סגורה על הניר ומטפס נבול על הקיר החיצוני) ולא מצליח לנמנם כהרגלו, לא שמפריע לו שעברו כבר 25 שנה מהיום בו ייסד את המקום הזה, אבל זמזום המקרר מעצבן אותו, וגם הצליל הסטריאופוני²⁸ מהדירה שלמעלה קצת מרגיז ("מעניין איך השיגו את הפטיפון"²⁹ הזה מהנקודות המוקצבות, הרי רק בשנה שעברה קנו כורסאות, מייבש שער וספה אלמנטרית"). נוסף לכך מטרידה אותו העובדה, שהנוער³⁰ של היום שוב אינו רואה את טובת הישוב בראש דאגותיו. לא אכפת לו שיגדלו שערות עד הכתפיים³¹ (גם הוא מוסיף בסתר כל שבוע 3 מ"מ לפיאות ומקווה שהאשה לא תרגיש...). גם לא אכפת לו ששוב אינו מבדיל בין בנו לבתו של השכן, שלא לדבר שבאמת לא אכפת לו מה עושה בנו עם זו האחרונה אחרי שתים-עשרה בלילה (אם כי בסתר לבו הוא כמעט בטוח שהם - השניים - מתגנבים בשעה זו לממתקיה³² או פורצים את מחסן הממתקים של יום הילד, לא עלינו).

מה שבאמת מרגיז אותו איך אותם חברה כמו בנו הגדול מתכננים תכניות בלוי בחו"ל או באוניברסיטה, בשעה שהיו יכולים לרכז, כמוהו בשעתו, את ועדת הנעלה, ציוד או

פיי-הבאר

- למה מוציאים לי את העיתון מתחת הדואר
כמעט כל יום... ולמה בגלל זה אני מוציא
למישהו אחר את העיתון שלו?
- למה "הפועל" בארץ⁴¹ מפסידה כל כך הרבה
- או להפך, מנצחת כל כך מעט?
- למה אף אחד/אחת לא טורח/ת להביע או
לכתוב את מה שכואב לו/לה ובמקום זה ממלמל/ת
את זה מתחת לשפמו/שפמה...?
- למה אחרי שתתפרסם הרשימה הזו יבואו אלי
בטענות או ישאלו אותי למה בעצם התכוונתי,
או להפך - למה אף אחד לא יתייחס כי לאף
אחד לא יהיה איכפת?

למה????

מדור הלמה פתוח לכל מי שייסמן שאלה" הוא
לגביו יותר מאשר סימן קריאה שקיבל זכאון
והתכופף... המעוניינים יכולים גם לייסד את
מדור ה"מפני ש..." "מי?" "איך?" וכו'.

16.

פי הבאר 1 < עמ' 16-17

למה?

למה (ליאמה - Lama) סוג בע"ח מעלי גרה
ממשפחת הגמליים (יבליא) (ע"ע גמל, גמל-
עבדול³⁵), הנפוץ באמריקה הדרומית, בעיקר
בהרי האנדים. הלמה דומה לגמל אבל שונה ממנו
בכמה סימנים: גודלה כ-1/3 מגודל הגמל, היא
חסרת דבשת וגורת אחריה סימן שאלה בגודל
של גמל ממוצע...

- למה?...?

- למה התרגלנו להיות אדישים לכל הסובב
אותנו... או להיפך, למה אנחנו לוקחים כל דבר
ללב?
- למה באספה יש סעיפים שרבים מבינים בהם
כחמור במרק פירות ואין פוצה פה ומצפצף?
- למה תמיד באספה - מתחילים בחמישה לאחת
עשרה³⁶ להצביע אם להצביע בעד להצביע על
ההצבעה שכבר הוצבעה בשבוע שעבר?
- למה כשמצביעים אם להמשיך את האספה אחרי
11:00 ומקבלים החלטה חיובית - חצי החברים
עוזבים את האולם (כולל אותי)?
- למה חוקי האספה נהירים וידועים למומחים
בלבד - האם החוקים שחוקקנו גדולים עלינו, או
להפך - אנחנו קטנים עליהם?
- למה שעות הקבלה במחסן הספקה³⁷ הן בדיוק
שעות העבודה? או להפך, למה שעות העבודה הן
בדיוק בשעות פתיחת המחסן?
- למה החביתות בארוחת בוקר קרות - או להפך,
למה הביציות לא חמות?
- למה הבנים³⁸ התרגלו לחזור מהצבא וללכת
בתלם אבותיהם, מבלי להסתכל על האבק שהחריש
משאיר?
- למה לכל אחד אכפת מה יש בחדר של השכן
- או להפך, למה לכל שכן אכפת מה יש בחדר
של כל אחד?
- למה כותבים ביומן כל כך הרבה במדור
"מכלי אל כלי"³⁹ מבלי לחשוב שמרוב כלים
- התבשיל מתקרר?
- למה לכולם איכפת שאני לא מסתפר⁴⁰ - ולא
חושבים שכדאי לגדל שערות כל זמן שיש עוד
כמה כאלה?

35 גמל עבדול: גמל
עבדול נאצר, נשיא
מצריים בשנים
1954-1970.

36 חמישה לאחת
עשרה: השעה 23:00 היא
שעת סיום האסיפה.

37 מחסן הספקה: חנות
בה אפשר למצוא הכל.
המחסן שכן בפחון ליד
האסם וכונה גם "הסבא"
ע"ש מייסדו סבא גודריץ'
ז"ל, ובהמשך סבא קלפר
ז"ל, שעבדו בו. לימים
התפתח מחנות צנועה זו
ה"כלבו".

38 הבנים: בני הקיבוץ,
הדור השני, במקרה
זה. לפני "שנות קשר"
ו"מסלול בנים", "הבנים"
התקבלו לחברות בקיבוץ
בסיום י"ב, ובתוך
שירותם הצבאי, היו
ברובם חוזרים לקיבוץ.

39 מכלי אל כלי: מדור
ב"יומן בארץ", שמסר
מידע כללי בנושאים
שונים, מהנעשה בקיבוץ.

40 לא מסתפר: אופנת
התסרוקות של הבנים
בשנות השבעים הייתה
שיער ארוך עד ארוך
מאוד.

41 הפועל בארץ: קבוצת
הכדורגל של בארץ,
ששיחקה באותם ימים
בליגה ג' דרום.

42 חלומות על טלויזיה פרטית בשחור-לבן היו השאיפה הרחוקה ביותר, עם סגירת מרפסת כמובן.

43 יסודות בית־העם עמדו חשופים במשך שנים עד שנמצא הכסף להשלים את הבנייה.

44 רמז לבנים הראשונים שיצאו לעיר כמאבטחים באל־על מייד אחרי השחרור.

45 הנוער, בכל הדורות נהג "לסחוב" ממתקים מהממסד. במקרה הזה "ממתקי יום־הילד".

סמל חטיבת בני־הקיבוץ־המאוחד, מרכיב חשוב בחינוך הרעיוני של בני הקיבוץ, עד שנות ה־90, אז החלה הפעילות במסגרת הנוער העובד והלומד.

עורכים: דודו הברון ויוספי בר־סיני
ב־9.1976 וב־10.1976 יצאו לאור שני גליונות ומוסף אחד (אשפתון)

אשקוביתון

1976

אשפותון

הירחון המפיץ סירחון

גזר וספור

טיול צעירים לסיני
(ראשי פרקים)

לא לה שער לא שכו ורוצים לזכור

ספוק!!

כתב אשקוביתון נכח באחת
מפגישות החוג!

לפני ימים מספר הצליח אחד מכ"ב
תביו הנועמים של "אשקוביתון" ל-
התנגב אל אחת משיבותיו הסדיות
של "החוג" ועקב אחר מהלך הדיון
מתחילתו ועד סופו.
הדיון נפתח בחלק מהמצע האידי-
אולוגי של הקיבוץ ולאחר מכן בא ה-
חלק המעשי.

אשקוביתון

העתון של ה"חבר'ה איפה החבר'ה" אוקט' 1976

המערכת:

דודו הברון
(היילברונר)
יוסף בר-סיני
(בוריסוני)

מה אמר מר הכט?

למרות כל המלעזים וקטני האמור
נה יוצא שוב גליון של אשקוביתון ו-
הריהו למיד. קורא וקר

בית העם, אכן, בתום עשר שנות
בנייה ושלושים שנות התיישבות ז'
ראות אנו למיד ורמ

היחד שתקעו אבותינו באדמת

אצלנו לא צריך סגנון
אצלנו לא עושים חשבון
מה שעומד על הלשון -
כתוב אלינו לעתון!

קוביתון

ה איפה החבר'ה" ספט' 1976

למי צילצלו הפעמונים?

כידוע האכילה בחדר-האכילה היא אחד מהמאפיינים
הגדולים של הקיבוץ, מאז ביטולה של המקלחת המשותפת,
מחווה חדר-האכילה אחד מהמקומות הבודדים בהם אפשר
עוד להפגש אחד עם השני, שלא במסגרת מחייבת, על כוס
תה או תוך כדי הכנת הסלט, לראות ולהראות ובקיצור
להנות מארוחה בריאה באווירה עליונה ורעשנית עד וולגרית.
לאחרונה מאיים מפעם חדש על קיומו ופעילותו התקינה
של מוסד אחרון זה. בקיר הדרומי של חדר-האכילה הותקן
פעמון שמצלצל בד"כ במשך כל זמן הארוחות. מתפקידו
לחזק את מי מן החברים לסלפון שנמצא ליד הכיורים
לשטיפת ידיים, על כסא (1).

גם אתה יכול להיות אחד מהחבר'ה!!

כבר צבעת את שערך בשחור מבריק,
השתמשת באפסר-שייב ומי קולח מ'
כל הסוגים, השתתפת בחוג לקרמיקה,
לקחת קורסים ביגה, מדיטציה, זן מדי-
היום, יתדות...
אך לשיא! הימים הטובים לא ישוב
עוד. אין ברירה - כתוב למערכת
"אשקוביתון"! ומעמדך ישתנה מלאים.
אנשים יאמרו אותך וירצו בקרבתך,
תכונה לך תדמית של אדם עשיר ונחמד.

א מדריך לחטיבה?

(במקרה הגרוע)

- א : שלום, איפה חיות?
- ב : בצבא.
- א : רוצה להיות מדריך?
- ב : לא.
- א : אולי בכל זאת?
- ב : לא.
- א : אולי בכל זאת?
- ב : לא.
- א : אולי בכל זאת?
- ב : לא.
- א : אולי בכל זאת?

בין אשקוביתון לאשפתון

אשקוביתון הפציע מבעד לשגרת חיינו בסתיו 1976, מיד אחרי בית ספר ומעט לפני הצבא, והסתלק כלעומת שבא לאחר שני גיליונות וחצי. **אשקוביתון** מס' 1 יצא לאור בספטמבר 1976, הגיליון השני הופיע כחודש לאחר מכן, אליו נקשר המוסף החתרני **אשפתון** (הירחון המפיץ סירחון), וזהו. מעטים ומוזרים היו ימיו של הנועז והחצוף שבמקומונים שיצאו בבארי עד היום. ואם כך, כמו נגזר שכל כתיבה אודותיו (לרבות מבוא זה) תהיה ארוכה מסך המילים שנמסרו בו עצמו. קל לשער שהעורכים – **דודו הברון** (היילברונר) ו**יוסף בריסיני** (בוריסוני) – הואילו לחשוף את זהותם רק בגיליון השני (והאחרון), תוך מודעות חלקית הן לבלגן החוצפני שבהשמטת שמם מגיליון הפתיחה והן להתפוגגותם הקרבה ובאה. נפקדותם השמית של חברי המערכת, כאמור, לא מנעה מהם לפרוס בהרחבה, כבר בגיליון הפתיחה (הוא הגיליון הלפני אחרון) את תוכניותיהם לעתיד. תחת הכותרת המתבקשת "דבר המערכת" הם מסבירים:

עם צאתו לאור של הגיליון הראשון בעתוננו ראינו חובה לעצמנו להוסיף מספר מלים אשר ילוו את העתון עם צעדיו הראשונים וישמשו לו קו מנחה מחד וכן מלות הסבר לקהל הקוראים אשר במהרה – כך אנו מקווים – יהפכו לשותפים פעילים בהתוויית דרכו של "אשקוביתון" הצעיר. מה צורך ראינו לעצמנו בהוצאת בטאון לצעירים? לדידנו התשובה ברורה כשמש בצהרי היום! ...ידוע לנו שחבורת הצעירים בבארי איננה מצטיינת בדברנות יתירה ביחוד לא "קבל עם ועדה", לכן לא באות הבעיות על פתרון באסיפה הכללית שהיא כרגע הגוף המרכזי שעיסוקו בבעיות חיינו. אולם מכאן ועד המסקנה שאין לצעירים לבטים, רעיונות או משאות נפש – רחוקה הדרך!..."אשקוביתון" עשוי להיות – בעזרת היחס החיובי והנכונות לעזור בהצלחתו – כלי ביטוי בידנו – צעיר המשק, כלי ביטוי אשר בעזרתו נוכל – אם נרצה – לתרום ליתר הבנה בין הדורות ולפתרון הבעיות העומדות בפנינו..."

הם חותמים את דבר המערכת בקריאה נרגשת לכותבים פוטנציאליים, מה שהיה והנו מסימני ההיכר המובהקים של עורכי ביטאוןינישה במרכז הארץ ובפריפריה כאחד: דבר אחד נחוץ הוא וחינוי להמשך קיומו של "אשקוביתון" – יוצאים אנו בקריאה אל כל הציבור ואל הצעירים בפרט – כתבו ל"אשקוביתון"! יש ויש בינינו המסוגלים ואף רוצים לכתוב מהגיג לבם, לא פעם בשומרנו בשער ראינו צעיר יושב ומתלבט לאור עששית באשטרום דל, וכוסס בדל עפרון בשיניו הקדמיות... קל ללמוד, מדפדוף חוזר בגיליון הראשון, על תכנית העבודה של "המערכת": במרכז המהדורה יתנוסס לו מאמר רציני, רצוי משל כותב מוערך (או ממי שעומד לייסד לעצמו שם שזזה, לפחות בקרב 464 קוראי המקומון) ומסביב לו ישבצו העורכים קטעי הומור, איורים וגסויות – הכל ברוח ובסגנון עצמאי־מקורי, עם מעט השפעה חיצונית (בעיקר משל יוצרי "zoo ארץ zoo?", ספר ההומור והסאטירה מ־1975 ושל הקו הפרוע של **Mad Magazine** האמריקאי). ואכן, בגיליון הבכורה מתגשמת התכנית כמעט במלואה. במדור "בכובד ראש", תחת הכותרת האנמית "הותיקים" חובט כותב צעיר בדור המייסדים (לאחר 25–20 שנה של נשיאה בעול... הגיעה שכבת הותיקים לידי רוויה, בלתי מוצדקת לדעת, והחלה להתפרק הן מתפקידיה... והן מבסיסה הרעיוני), וסביבו מככבים בערבוביה קובלנת עורך א' על מתכונת חלוקת החביתות בארוחת בוקר, פרודיה צפויה משהו על מדורי "קוראים כותבים" בעיתונות היומית, איורים ספק־וולגריים כמו, למשל, בעל חיים הקנטרני והיהלום שבכתך, ברכה לבטלה משל עורך ב'. הפורמט של **אשקוביתון** – דף אחד של עיתון יומי, מודפס משני צדדיו, תרם גם הוא

חבר המערכת שהפסיק לעשן

הגיליון הראשון

הגיליון השני והאחרון

אשקוביתון

המגזין של החברות איכות וחברות

אב רוחני מקומי

אב רוחני מעבר לים

חובט צעיר

להתגשמות התכנית המשוערת, אם כי רשימת הנושאים, "החומרים" (קובלנה תמוהה על הפעמון שזה עתה הותקן בחדר האכילה, קטע סתום על השמירה בשעה, תוגת החביתות בארוחת הבוקר, ועוד), חושפת, לכאורה, את דלות צקלונם של העורכים האנונימיים. על טענה אפשרית זו משיב אחד משני העורכים, כבר בגיליון הבא, במה שמבטא יותר מכל את רוח העיתון כבמה לצעירים (אבל לא רק), ולשטותניקים (הלאה הכבדות), ולמתריסים באשר הם:

... דודו לא קיבל מאף אחד, לכן הוא גם לא רוצה לתת שום דבר. הוא היה אומר שלושה דברים (אם מישהו היה רוצה לשמוע): תפסיקו לבלבל את המוח, תנו לחיות בשקט וחליק מהדאווין.

מה אמר מר הכט? פרפרזה מסורבלת על "מאמר המערכת" ההכרחי, פותחת את הגיליון השני ומספקת הצצה אל סדר היום הקיבוצי, נכון לחורף 1976. חגיגות ה־30 זוכות לאזכור מסוים (ללא ספק הסיכום הוא חיובי...), אקט היסוד של "חוג צעירים", קבוצה של בעלי חזון ואמביציה שהחליטו לפעול למען שינויים רעיוניים ואחרים בצורת החיים הקיבוצית, ולבסוף, המאורע המרכזי של התקופה – גמר בניית בית־העם. העורכים מסקרים את הנושאים הללו ברצינות ובכבדות בלתי אופיינית ורק לבסוף חוזרים לסורם הקנטרני (... ומי שעובר על פני הפואיה ונכנס אל בין כתליו של זה הבית, זוכה לשבוע נחת... הכל חדש ויפה עד שהלב מתרחב והמעיים מתכווצים).

שינוי פורמאט, איזון שהשתבש ויבשושיות קלה, הם סימפטומים אפשריים לתיסמונת ה"עיתון השני" (והאחרון). העורכים, מודעים לכובד המשימה שנטלו על עצמם (המבחן הוא, כאמור, להחזיק מעמד ולהפוך את ה"חד פעמי" והחולף לבר־קיימא), ולאימת התקדים – מקבצים מכל הבא ליד לכדי גליון עמוס לעייפה, שצורתו נשתנתה ושהאיזון הפנימי – למשל, בין רצינות להומור – השתבש בו קלות. והביקורת, מרכיב הכרחי בכל עיתון, אינה מאחרת להרים ראש. כותבת חברה צעירה, תחת הכותרת על רגל אחת, ברשימה המשתרעת על כרבע משטחו של הגיליון השני: קשה לי לתאר את עצמי משתלבת בין כותבי הבטאון הפופולארי – "אשקוביתון", שכבש בסערה את קהילתנו הקטנה... ואני כבדת פה, נטולת חדות-הלשון והציניות... (שהם האמצעים הבלעדיים כדי שכתבתך תצליח בעיתון המצוי). הרבה חיוכים הועלו על פרצופי כשדפדפתי בדף החמוד, אך משסיימתי לקרוא שאלתי: אז-מה?, ומה הלאה?, מה המטרה?

השאלה המסקרנת מדוע חדל אשקוביתון להתקיים לאחר שני גיליונות בלבד נותרה (בינתיים) בלתי פתורה.

כאמור, מעטים ומוזרים היו ימיו של כלי הביטוי הרציני היחיד בקיבוצנו, כדברי העורכים בהקדמה לגיליון מס' 2. ומעל לימים (והגיליונות) המעטים כמו מתנוסס איך למצוא מדריך לחטיבה. לטעמי, זוהי הברקת הומור קלאסית שמגלמת את היופי הנשכח של אשקוביתון. היא תמציתית, חכמה ורלוונטית גם היום, 30 שנה אחרי, דווקא משום שהחטיבה, או איך שקוראים לה היום, עדיין עומדת להתפרק, ויחד אתה, כמגדל קלפים, עוד המון מוסדות חשובים וכוונות טובות, אלא שברגע האחרון תמיד מופיע האחד שאומר "טוב, בסדר" בסדר הנכון (ומשיב את הסדר על כנו). וכך, אם תורשה לי נימה אישית, הבנתי לראשונה כמה הומור הוא עניין רציני (במקרה הטוב) וכמה קשה למצוא מדריך לחטיבה (במקרה הגרוע).

המערכת:

דודו הברון
(היילברונר)
יוסף בר-סיני
(בוריסוני)

דבר המערכת

ידוע לנו שקהילת הצעירים בבארי איננה מצטיינת בדברנות יתרה ובייחוד לא "קבל עם ועדה", לכן לא באות הבעיות על פתרון באסיפה הכללית, שהיא כרגע הגוף המרכזי שעיסוקו בבעיות חיינו. אולם מכאן ועד המסקנה שאין לצעירים לבטים, רעיונות או משאות נפש - רחוקה הדרך!

"אשקוביתון" עשוי להיות - בעזרת היחס החיובי והנכונות לעזור בהצלחתו - כלי ביטוי בידני - צעירי המשק, כלי ביטוי אשר בעזרתו נוכל - אם נרצה - לתרום ליתר הבנה בין הדורות ולפתרון הבעיות העומדות בפנינו. דבר אחד נחוץ הוא וחיוני להמשך קיומו של "אשקוביתון" - יוצאים אנו בקריאה אל כל הציבור ואל הצעירים בפרט - כתוב לאשקוביתון! יש ויש בינינו המסוגלים ואף רוצים לכתוב מהגיגי לבם. לא פעם בשומרנו בער ראינו צעיר יושב ומתלבט לאור עששית⁴ עשנה באשטרום דל, וכוסס בדל עפרון⁵ בשיניו הקדמיות... רבים בינינו ממלאים כל יום עמודים שלמים על נייר כתוב בכל אוניברסיטאות ארצנו וכתבה אחת ל"שקובי" אי אפשר? ועוד, אין צורך לגמור אוניברסיטה כדי לכתוב כתבה ל"שקובי" לה". שיתו לבכם לחרוז הידוע:

אצלנו לא צריך סגנון - (זה ברור)
אצלנו לא עושים חשבון - (מסביר את השורה הקודמת)
מה שעומד על הלשון - (נר?)
כתוב אלינו לעיתון! (זהו זה).

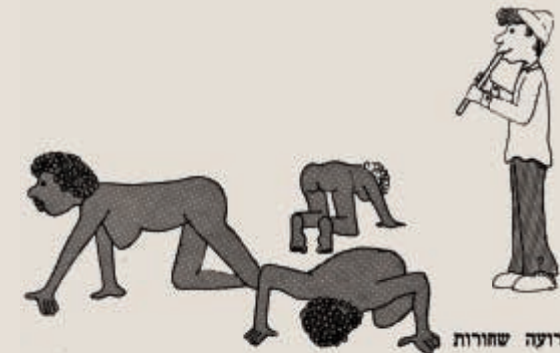
להיפגש בשמחות
המערכת

אשקוביתון 1 < עמ' 3

גם אתה יכול להיות אחד מהחבר'ה!!

כבר צבעת את שערך בשחור מבריק, השתמשת באפטר-שייב ומי קולון מכל הסוגים, השתתפת בחוג לקרמיקה⁷, לקחת קורסים ביוגה, מדיטציה, זן בודהיזם, יהדות... אך לשוא! הימים הטובים לא ישובו עוד. אין ברירה - כתוב למערכת "אשקוביתון"! ומעמדך ישתנה פלאים, תקנה לך תדמית של אדם צעיר ומצליח, תבנה את חייך מחדש. עלה על דרך המלך - כתוב אלינו לעיתון, לתא הדואר של יוספי.

איך למצוא מדריך לחטיבה?⁶

(במקרה הטוב)	(במקרה הגרוע)
א: שלום, איפה היית?	א: שלום, איפה היית?
ב: שלום, בצבא.	ב: שלום, בצבא.
א: מה נשמע? רוצה להיות מדריך?	א: רוצה להיות מדריך?
ב: לא.	ב: לא.
א: אולי בכל זאת?	א: אולי בכל זאת?
ב: לא.	ב: לא.
א: אולי בכל זאת?	א: אולי בכל זאת?
ב: לא.	ב: לא.
א: אולי בכל זאת?	א: אולי בכל זאת?
ב: לא.	ב: לא.
א: אולי בכל זאת?	א: אולי בכל זאת?
ב: לא.	ב: לא.
א: אולי בכל זאת?	א: אולי בכל זאת?
ב: טוב, בסדר.	א: טוב, בסדר.

1 איפה החבר'ה? שאלה שכיחה בקרב הצעירים, ופירושה: איפה האקשן עתה? לאן כדאי ללכת כדי למצוא את "כולם"? (אפשר גם בנוסח: "איפה כולם?" (ע"ע, עמ' 21).

2 אשקוביתון: מהמילה אשקובית, דירת אשטרם, שיכון הבנוי מיחידות של בתים טרומיים יצוקים, הובאו לראשונה לבארי בשנת 1972, ומשמשים מאז ועד היום כדור צעירים (1 בדירה).

3 על מדרכות המשק: ביטוי שקדם לביטוי העכשווי "על הגרנדליט" ופירושו: המקום (המוחשי והמופשט) בו נערכות שיחות הרכילות של הקיבוץ.

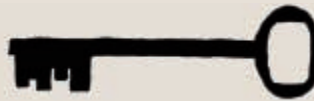
4 עששית: מנורת נפט. כלי מאור מקובל לפני שהומצאה נורת החשמל ע"י תומס א. אדיסון.

5 בדל עפרון: אמצעי כתיבה פשוט וזול מהתקופה שלפני עידן המחשב וה-word.

6 מדריך לחטיבה: מדריך לקבוצה בתא החטיבה בבארי, שפעילותו שייכת לחטיבת בני הקיבוץ המאוחד במסגרת הנוער העובד והלומד. המדריכים היו מצעירי הקיבוץ והעבירו פעולות עיוניות-רעיוניות ומעשיות לקבוצות מכיתה ז' עד י"ב.

7 חוג לקרמיקה: מיסודה של שותה לב, התקיים במקלט הקרמיקה.

המפתח להצלחה כתוב ל"אשקוביתון"! העתון הנותן את הסון.

ברכה לבטלה

אני הולך לגעת באחת הבעיות הסבוכות והמעיקות ביותר שמעמיד בפנינו הקיבוץ כצורת חיים שה"יחד" הוא ממרכיביה הבולטים והמשמעותיים ביותר, ובואו לא נעשה יותר מדי הקדמות וניגש ישר לעניין:

מה אתה אומר לחבר שבא מולך במדרכה?⁸
לכאורה שאלה פשוטה היא - ולא היא.

טוב, ברור שתלוי מי זה החבר שעובר, יכול להיות שהוא בכלל לא חבר שלך ויכול להיות שהוא ידידך כאח לך וככה זה הולך ומסתבך. נתחיל במקרה הגרוע. נניח עובר מולך איזה חבר, לא מהחבר'ה⁹ שלך, לא היה אתך באותה כיתה, לא קרב משפחה, לא עובד אתך באותו ענף, סתם חבר אנונימי שאם

של בן כיתתך, או חבר לעבודה, או קרוב רחוק שלך, כאן בד"כ אין הרבה בעיות בפעם הראשונה אבל בפעם השנייה והשלישית שאותו החבר האנונימי עובר מול פניך המצב הולך ומתדרדר, בכל העולם אפשר לעבור למדרכה שבצד השני של הרחוב ובכלל העולם רחב ואפשר לזוז קצת הצידה, אבל בקיבוצנו הקיבוצי יש רק מדרכה אחת לכל כיוון, המקום אותו המקום, האנשים אותם האנשים והדשא רטוב - ממש דרמה יוונית. אז נניח פעם ראשונה ערב טוב, פעם שנייה סתם שלום (אם כי אתה עלול לקבל תשובת ערב טוב על ברכת השלום דבר הגורם לדיסוננס חריף!) פעם שלישית אפשר לצאת ידי חובה בניערדאש אלה-פרוסי, ומה הלאה?

אשפתון 1 < עמ' 1

חוץ מזה אף אחד לא אומר שכל זה קורה רק בערב, הצהריים למשל זה בעיה בפני עצמה, דווקא בגלל שאין ברכה הנהוגה בצהריים, אתה עלול להסתבך עם כל מיני אנשים שבלית-ברי-רה מתחילים להתעניין בגורלך כמו למשל אם יודעים שאתה מתעניין במוסיקה שואלים - "איך המוסיקה?" לך תענה על דבר כזה, או נכנסת למקום עבודה חדש, אין ספק ששאלות כמו - "נו, איך הולך?" או לחליפין "נו, איך העבודה?" ילוו אותך במשך כל תקופת "ההקלטות" וגם על זה קשה לענות, כי אם תענה שלא כל כך הולך, עוד עלולים לנסות לעזור לך, או לפחות לגלות התעניינות ולנסות לנחם, ומצד שני לא נעים להשווץ. החמור ביותר הוא כשאתה פוגש בנאדם שלא יודע עליך כלום כמעט מלבד השם שלך, אבל בכל זאת יש לו כוונות טובות, אז נניח שאתה מסתכל באותו רגע ימינה, אז הוא אומר: - "מסתכל ימינה, אה?" וחיוך רב משמעי שפוך על פניו, אני נשבע לכם שראיתי פעם את הבנאדם הזה בחלום זורק אלי ככה - "אתה חולם, אה?" ובאותו רגע אני בטוח שרציתי לעזוב לחלום אחר.

זוהי פחות או יותר הבעיה, כרגע לא נראה לי כל פתרון באור-פק, אפילו שנת-חופש זה פתרון זמני, אבל נראה אולי במשך הזמן...

בברכת חברים - פו'!

8 במדרכה: מדרכות הקיבוץ, מקום מפגש הכרחי אקראי בין חבר לחבר.

9 מהחבר'ה: מקבוצת ההתייחסות שלך. במקרה זה: מ"הצעירים".

10 איפה כולם?: איפה החבר'ה? ע"ע בעמ' 20.

קוראים כותבים

לכ' מע' אשקוביתון
קמתי בבוקר, לבשתי בגדי עבודה¹⁴, רחצתי פנים כמו בכל יום, וחשבתי ששום דבר חדש לא יקרה, והנה! עיתון חדש! עיתון צעיר ורענן, סוף כל סוף התעוררו צעירי המשק הרדומים והחליטו לעשות משהו!
ואילו אני לא נותר לי אלא לברך על המוגמר ולומר: "כל הכבוד חבר'ה, חזקו ואמצו והמשיכו במפעלכם - מפעלנו - מפעלם, כי ברוחכם הצעירה - כוחנו".

מ. ב. סוטניק

לעורכי "העיתון" שלום
אשקוביתון?! ובכן, עוד עיתון מני רבים צמח לאחרונה בשדה הבור של הפובליציסטיקה הארץ-ישראלית...
העפתי מבט - ואשר יגורתי בא לי... הלזה יקרא עיתון? ועוד אשקוביתון - שם יומרני ומפוצץ שכזה... מה אומר ומה אדבר - אף לא מאמר רציני אחד, וההומור - לכל היותר מעורר גיחוך של חמלה, חבל מאוד שאנשים נורמליים לכאורה משקיעים עבודה ובסופו של דבר מוציאים מתחת ידם "פרי-באושים" אשר נזקו עלול להיות רב מתועלתו.
לאחר שטועמים ולו כזית מן "היין הטוב" שמציעים לנו עורכי העיתון, עולה כמאליה השאלה, "האם אין מי שיעמוד בפרץ?" רוצה הייתי לקוות שהעניין יעלם כשם שהופיע, ברם לבי מנבא לי שאנו נמצאים בראשיתו של תהליך התדרדרות אשר סופו מי ישרונו, ולוואי שאתברדה!

בכבוד רב - א.נ. טיפט

למערכת אשקוביתון שלום רב.
קראתי את עיתונכם ברגשות מעורבים, מחד-גיסא זה באמת פוזיטיבי שסוף-סוף רואים איזה אקט של עשייה, אבל אם מסתכלים קצת יותר אובייקטיבית על הצורה הפיגורטיבית, העי-צוב הגרפי למשל שהוא יסוד בהחלט אלמנטרי, או אם ניקח את הכתיבה הפובליציסטית, שלעיתים קרובות מקבלת צורה פרובוקטיבית עד כדי פרוורסיה ללא כל פרספקטיבה גלובלית. אנו עשויים להגיע למסקנה שהאידיאה הרעיונית היא בעצם די פסכרן, אתם לא חושבים?

בכבוד רב, ח. כמן

תשובה - לא.

למי צלצלו הפעמונים?

כידוע, האכילה בחדר-האכילה¹¹ היא אחד מהמאפיינים הגדולים של הקיבוץ, מאז ביטולה של המקלחת המשותפת¹², מהווה חדר-האכילה אחד מהמקומות הבודדים בהם אפשר עוד להיפגש אחד עם השני, שלא במסגרת מחיי-בת, על כוס תה או תוך כדי הכנת הסלט, לראות ולהיראות, ובקיצור, ליהנות מארוחה בריאה, באווירה עליזה ורענונית עד וולגרית.

לאחרונה מאיים מפגע חדש על קיומו ופעילותו התקינה של מוסד אחרון זה. בקיר הדרומי של חדר-האכילה הותקן פעמון¹³ שמצלצל בד"כ במשך כל זמן הארוחות. מתפתח קידו להזעיק את מי מן החברים לטלפון שנמצא ליד הכיורים לשטיפת ידיים, על כסא (!).

הוגי הרעיון חשבו כנראה שההמולה בחדר-האכילה הקיבוצי איננה מתאימה לתקן התנועתי שהוא 7.63 דצ"ב (לפי סולם יעקב).

נמסר לנו שהשלב הבא בתכנית הוא "פעמון לכל חבר" בו

יותקנו פעמונים כגון דא בכל דירות החברים (בשלב ראשון כנראה רק בחדרי השינה!).

אולם בינתיים מסתבר שהצלצול הנ"ל גורם סבל ועגמת נפש רבה לחלק ניכר מן החברים, אובחנו גם שלשולים והרעלות קיבה בשלבים מתקדמים, בייחוד מפריע הדבר לילדי ביה"ס שעם כל צלצול קופצים על הרגליים ומתחילים לרוץ החוצה.

מה שעשוי לשפר מעט את התמונה הוא העובדה שהעניין נמצא בטיפול, אם כי הטיפול נקטע באחד משלבי הראשוני, כפי הנראה אחד מן הצינוורות המקובלים סתום.

בינתיים מחפשים מתנדב בלי מצפון-יתר, בלי אחריות, בלי תפקידים מחייבים, שיעשה טובה לכולנו ויחבל בגולם דנן מבלי לסכן את שמו ותדמיתו...

אשקוביתון 1 < עמ' 1

11 חדר אכילה: הביטוי בעברית תקינה לשמו של המבנה הגדול בו אוכלים תושבי הקיבוץ. נאמני השפה העברית ובראשם אהרון יצחקי, ניסו לשרש שגיאת עברית רווחת והקפידו על הביטוי התקני הזה, אך בקרב רוב הציבור נרשמה העדפה ברורה לביטוי המשובש "חדר אוכל", וכך הוא מכונה בפי כל עד היום.

12 מקלחת משותפת: בראשית ימי הקיבוץ לא היו מקלחות בחדרי החברים. הייתה מקלחת ציבורית משותפת, אף אחד לחברות ואף שני לחברים. משנות ה-60 נבנו בתי המגורים עם מקלחות צמודות, ומוסד המקלחת המשותפת התנוון בהדרגה.

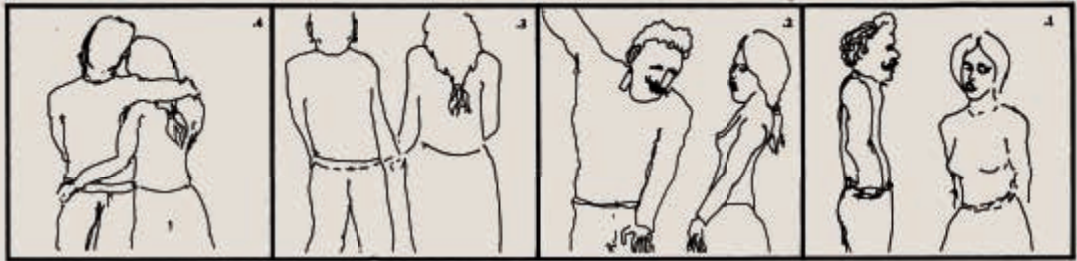
13 פעמון טלפון: בימים שלא היה עדיין טלפון בכל דירה, האפשרות היחידה לתפוס מישור בטלפון הייתה להתקשר לקיבוץ בשעות ארוכות הערב. הטלפון שכן בכניסה לחדר אכילה, וכשרבו הצלצולים שלא נענו, כי אף אחד לא טרח להרים את השפופרת, התקינו פעמון שיצלצל בקול, כך שלא ניתן יהיה להתעלם ממנו.

14 בגדי עבודה: מכנסי דריל וחולצת כותנה בצבע כחול כהה, שהחברים קיבלו ממוסון בגדים לשימוש בשעות העבודה. לבישתם הייתה כמו לבישת מדים, הצהרת כוונות וסמל סטטוס. תקופת שנות השבעים הייתה תקופת שיא בתהילתם של בגדי העבודה, שלאחריה ירדה קרנם בהדרגה, עד שנעלמו בין הסעיפים המרכיבים את תחשיב התקציב האישי.

15 אשפתון:

אשפתון היה מוסף חד-פעמי שצורף לירחון אשקוביתון, הופיע רק פעם אחת וזאז נעלם, ביחד עם אחיו הגדול, מסיבות עלומות.

לפני 30 שנה על הגורן...

איציק: הבטחת הקיום הלאומי של העם היהודי אפשרית רק בדרך הפתרון הציוני. שחרור לאומי וסוציאלי של העם, ריכוזו הטריטוריאלי מכל הארצות והמטריסרים, להיותו עם עובד ועצמאי במולדתו.

רינה: לעומת זאת אין עתיד לקיום הלאומי של העם היהודי בגולה בשום ארץ ובשום משטר. בארצות הקפיטליזם נידונים היהודים לאפליה עקירה ונישול, בארצות הסוציאליזם קיימת האנומליה הלאומית והסוציאליסטית ומאיים חדלון הקיום הלאומי בעקב טמיעה.

איציק: נכון רינה, מעמד הפר' עלים המתהווה בארץ, בתהליך העלייה והמעבר לחיי עבודה והתיישבות, הוא המעמד אשר בהוויתו הסוציאלי ובושאיפיותו ההיסטוריות מזדהים האינטר'סים המעמדיים עם הפועל והעם. הלאומיים של הפועל והעם.

רינה: איציק אני חושבת שהתפקיד שלנו הוא שחרור האנושות משלטון הקפיטליזם ואימי המלחמה. חוץ מזה אנחנו צריכים לבטל את הק'נין הפרטי על אוצרות הטבע ומ'כשירי הייצור ולחסל את כל צורות הניצול והשעבוד הלאומי והחברתי.

איציק: לאחר שבוצעה המהפכה הסוציאליסטית בארץ אחת חייב מעמד הפועלים לאגור כוח לביצוע מהפכית נוספת ולהפצת הסוציאליזם בכל ארצות העולם.

רינה: איציק, אתה חושב שכיבוש השלטון יגמר כל כך מהר?

איציק ורינה: מעמד הפועלים בכל עם לא ימלא את תפקידו ההיסטורי אלא בהתייבבו בראש עמו לכיבוש השלטון המדיני, המרת המשטר הקפיטליסטי במשטר סוציאליסטי ובנין החברה הקפיטליסטית.

רינה: התכונה האימפריאליסטית למלחמת עולם ועליית כוחות ריאקציה ופשיזם נושאת בחובה סכנת הרס וחורבן לעמים, ובייחוד סכנת שואה והשמדה לפזורי ישראל. עליית המונים לארץ היא הכרח חיים וצו הצלה דחוף.

אשפתון אחד, שני צדדים

תוספתן

העורכים: אביב הברון והראל יצחקי
בין 9.1981 ל-1.1983 יצאו לאור כ-12 גליונות בתכיפות של אחד בחודש

1983-1981

יח"מ
על חבל דק
ט"ו בשבט
אל נא תעקור גטוע
טלוזיה

צעירי
שנות חול
אר
בקור מזכיל תהס
מוצי

ת
חוסר לעני

תוספתן

חוסר לעני באר - קבוצת כועלים להתיישבות שתוכית

זכור לדרוש ממוכר השתנו
את המוסף הצהוב - "הש

רפת
הכר
מק
ימי
אק
מפי
עד
קול
גנב
רומ
אה

תפוח
קירוב
מיתוס
תלמיד

חשוי השמיר • מהדורה מרחבת

שפת
ק 5

אמנות סביבתית
חפירות תקשורת

נוסטלג
הרגעים
שירה
שיחה
צבא וב
השכמה
דילמה
עויבת

4

תוספתן

חוסר לעני באר - קבוצת כועלים להתיישבות שתוכית

תוספתן

חוסר לעני באר - קבוצת כועלים להתיישבות שתוכית

גליון מוגדל 28x2

פנאי
ערב חפשי
חינוך
ראיון עם חסידה
דמוקרטיה
צבת בצבת עשויה

פולס השמי • קטרי הידורים לנחש

9

תוספתן

חוסר לעני באר - קבוצת כועלים להתיישבות שתוכית

בית: כ"ל בא"ד - חג חדש

ראשון
שבת
א"ת

TOSEFTAN 2

ספתן

קבוצת כועלים להתיישבות שתוכית

הסטוריה
תולדות
חקלאות
בדוא בוג
כלכלה
עוז לתנו
פלילים
הלל -

תתן

להתיישבות שתוכית

על התוספתן

"תוספתן" בא לעולם בנימה אפולוגטית, מהולה אפילו ברגשי נחיתות. שני חבר'ה (ליצים) שהשתחררו לא מכבר מהצבא, אחד פייטר חבל"ז והשני ג'ובניק עם תעודות, חברו לגורו הפרינט המקומי וילדו בספטמבר '81 את גיליון הבכורה מתוך 12 שהופיעו עד ינואר '83. שלושת המייסדים, **הראל, יגאל והח"מ**, יחד עם **סמדר**, האשה החזקה מאחורי הקלעים, לא פעלו בחלל ריק. כבר קודם ניצל הדפוס עם הקיבוץ שבתוכו את יתרונו היחסי, והפיק עלונים מדוגמים ומושקעים. מכאן נבעה הרפיסות התוספתנית, כפי שהתבטאה בדבר המערכת הראשון: "אין לנו שום כוונה להתחרות במקוריות וחוש ההומור של 'פי הבאר' ובשנינות של 'אשקוביתון'. הם היו טובים מאוד לשעתם. אנחנו רק מקווים שאתה, הקורא הסבלני, תיתן צ'אנס. 2-3 גיליונות ונראה, אולי בסוף אפילו תאהב אותנו".

גם בחירת השם לוותה בהסבר מתנצל: "כמונו, התוספתן, אף אחד לא יודע למה הוא קיים. כמונו הוא נמצא אמנם, אבל לא צריך אותו. במקרה הגרוע ביותר, כמוהו-כמונו, אפשר להוציא אותו בלי כאבים מיוחדים, אבל אז נשארת צלקת".

ואם זה לא מספיק, ראו מה הנחית **בודא**, מרואיין ג'וקר בכל עלון ראשון באשר הוא, על ראשם השחוח של העורכים. לקראת סיום הכתבה, שנשאה את הכותרת "בודא בונה מאגר" הם שאלו בדחילו ורחימו: "מה א-ת-ה עושה פה בכלל?". התשובה נורתה כהרף עין: "מה אני עושה פה? אני מגרד ת'ביצים. זה מה שאני עושה. וחץ מזה, עופו מכאן קיבינט. נמאסתם עלי מזמן. יאללה לכו כבר!".

"אז הלכנו", סיכמו השליימזלים.

אבל אין רע בלי טוב. משפל כזה אפשר רק לטפס, ואכן לאט לאט פילס "תוספתן" את דרכו למקום טוב בין היומון **לאשקוביתון**. המבנה המהפכני, שילוב של כתבות והגיגים רציניים עם הלצות ובודות מוחלטות, אמנם היקשה על הקוראים וגרר גל תלונות, אבל גם לכך נמצא פתרון. בפתיחת גיליון 5 הובא מקרא כדלהלן: ה = היתול, ר = רצינות, רה = רצינות עם היתול מה, ולצד כל כתבה הופיע הסימן הרלוונטי.

זה לא היה הצעד התקדימי היחיד. "תוספתן" הוא כנראה העיתון הראשון והאחרון שלא הסתפק בפירסום שמות יוצריו, מהעורכים עד צלם האופסט, אלא הביא בגיליון 3 רשימה מלאה של קוראיו (ראה בעמ' 27).

גם תחכום לא חסר לקברניטי העיתון, למרות גילם הצעיר. כבר בגיליון השני התפרסם טור המתאר את הציפיה לטלפון שירים אליהם **יצחק בן-נר**, אז מגיש "נכון לעכשיו" בגלי צה"ל, במטרה להעלות אותם לשידור ולצטט קטעים נבחרים מהמוצר האוונגרדי. בהתחלה מתואר **בן-נר** כשדר רדיו מעולה וסופר גאוני, אבל ככל שחולפים הימים והוא אינו מצלצל פוחת מעמדו עד לדרגת שדר כושל וסופר עילג. על איכות הסאטירה הזו אפשר להתווכח, אבל לא על העובדה שבן-נר נפל מיד בפח. אותו גיליון התגלגל אליו בדרך מקרה (דואר רשום, שליח אישי, חבילה מחו"ל – כל האפשרויות נכונות) והוא מיהר לצטט בתוכניתו את הקטע שעסק בו. בהמשך כבר הפך **עבדכם** לבעל פינה טלפונית קבועה ב"נכון לעכשיו" תחת הכינוי היומרי "אביב המצחיק מבארי", ובשלב הבא התגלגל לעיר הגדולה וערך את התכניות "707" עם **אלכס אנסקי**, "שעתיים משתיים" עם **ראודור בנדימין** ו"נכון לעכשיו" עם **רפי רשף**. גם הרומן עם העיתונות הכתובה התחיל בזכות "תוספתן". לעיתונאי **אמיר אורן** יש קרובי משפחה בבארי ובאותם ימים הגה **נחום ברנע** את השבועון "כותרת ראשית". **אורן** העביר לברנע את העלון המשגשג, ורק טבעי שהטאלנט הקיבוצי הוחתם במהירות על טור אישי. מה חבל שהקריירה העשירה שהתפתחה מאז נקטעה לאחרונה באבחת גיליוטינה. נכון לכתובת שורות אלה, יתכן שהח"מ יסגור מעגל ויסתער על משרת עורך היומון.

גיליון מספר 1

תוספת חשובה

גיליון פורים

בלתי־מטלפן, בן־נר

היתול רציני

עיתון חוקר

נייטק ופייבוש

מבט לאחור על יצירות מהעבר תמיד מעורר חשש לחוסר נוחות. מה, אומר לעצמו הכותב, את השטות הזו אני חיברתי? "תוספתן", ממרחק עצום של 25 שנים, דווקא מספק לא מעט רגעי נחת. חלק מהבדיחות עוברות טוב גם עכשיו, הגרפיקה היתה ונשארה מקצועית, הנייר נטול עץ, הטור הקבוע של **תמי ומימי** "להיות בעיניים" כאילו נכתב רק אתמול, מדוריהם של **רמי חרובי** ו**נילי בר סיני** "באר בשדה" ו"סערה בכוס מים" מעודכנים למדי, והקריאות של **ברנדי** ("איפה אנחנו ואיפה עתיד") ושל **יואב גורל** ("נחלד להיות הבעלים של המפעלים האזורים") עדיין מהדהדות.

אבל יש גם קטעים שגורמים לך בחלוף חצי יובל לבלוע רוק מרוב מבוכה. וכשמדובר ב"תוספתן" הכוונה היא בעיקר לקריקטורה על נייטק ופייבוש, הכפילים המצוירים של **נטי ופייבל**, פועלי הבניין הנצחיים של **בארי** באותה תקופה. לא רק שהח"מ חשב אז שיש לו כשרון ציור (מה שעלה לו בלילות שלמים של ניסיונות סרק עד שהצליח לייצר שירבוט שנראה ספונטני), אלא שיתר חברי המערכת העניקו לו גיבוי. התוצאה היתה שתי דמויות מגושמות עומדות על פיגום ומתלוצצות על ענייני דיומא. מתלוצצות? די לציין שכל דיאלוג ביניהן הסתיים בשלוש נקודות, להדגשת הפואנטה. אם עבדכם היה מקבל היום לשולחנו את הקריקטורה שצייר אז, הוא היה זורק אותו מהחלון. אבל מה לעשות, לעבדכם אין כרגע אפילו שולחן.

א'ז'א

תוספתן

עורכים: אביב, הראל
עצוב ועריכה גרפית: יגאל
בצוע גרפי: סמדר
צלם מערכת: רמי ח.
צלם אופסט: אלפונסו
סדר-צלם: בתי, יוסי
אופסט: ציקי, ראובן ק.

הדפסה: דפוס בארי, קיבוץ בארי
כותבים: יואב, ישראל, יוחי, ברנדי, רמי ח., אברהם הברון, יעקב צ.

קוראים: אבוטבול זהבה, אבן רחל, אבני ירדנה, אבני פנינה, אופנהיים צפורה, אופנהיים רחל, אילן נעמי, אלדן אלון נעמי, אפטלון רוני, אפרת אסתר, אפרת מרים, בהיר דליה, בוכסילר חסידה, בירה רבקה, בכר אביגיל, בכר ברמק חנה, ברמק ניצן, בריסיני מרים, בריסיני נילי, ברק עפרה, ברקאי דליה, בשוראי אביבה, גבאי מוץ, גדיש גיטל פנינה, גלברד רחל, גד עליזה, גת אשל, גת רותה, גתי ענת, דאלי יעל, דבורי טרית, דגן נעמית, דגן הדס, דר חסיה, הברון חן נילי, הקר זהבה, הרגיל חמוטל, וקסלר יונה, ורד-ליפ איניקה, ברמק סמדר, זורע רבקה, זורע צפורה, חדד שלווה, חצרוני איילה, חצרוני אפרת, חצרוני מרגלית, חצרוני איוה, חרובי מרים, טלמור רויטל, יחזקאל אילת, מיכל, כהן שרה, כסלו זוהר, כפרי דבורה, לב צפורה, לב חיהלה, לב רותי, לב שותה, לוי תמר, לוי נועה, מאיר אורלי, מורן בתי, מורן בתי, מייזנר מריט, מייזנר גלית, מילס גיין, מנור סנולה, מילס רבקה, נגור נעמי, טוה סוים רחלי, סוכמן תמי, סיון צפורה, סלע אביבה, עברי שושנה, עברי חביבה, עוז אורה, עופר מונה, עצמוני פישבין שרה, פלד שוש, פרומקין רותי, פריקר יונה, צורף שמחה, צורף נעמי, צייג רחל, צידון יהודית, צור חן, רותם, קלמן יעל, קלמר מימי, קלמר מנחה, קפיטנוב לאהיקה, קראוניק רגינה, קרדי עפרה, קרול רבקה, קריצמן רותם ורדה, רייך שרה, רייך הדס, רענן חנה, רפפורט יהודית, שגב ניבה, שוורץ לידה, שוורץ נעמי, שרמק שולה, מימי, שלוי תמר, שני שמחה, שפיץ לילי, שפר מרים, שפרוני ניצה, לוי דליה, כפרי ורד, אבנד כרמל, בר-צבי חווה, אביבית, נשיא ראומה, דוד אביבה, שידה יפה, בר-צבי תמר, כנרת, עדנה רון, בונה לוריאנה, אלדן לירז, אלון רחלי, דלית, גת איריס, יצחקי יעל, מירב מאיר, מורדו תמירה, רענן רקפת, שוורץ אביבה, שוורץ עדנה, פישבין טובה, חגר, עירית דגן, מניד שלומית, בראון ענת, עברי עירית, פלוטקין רותי, שור רחל, קלמר רותקה, גבאי תמר, אורה, אבישאל חיה, אכנבליט חנה, בוכוולד חנה, בריסיני שושנה, ברקוביץ שרה, חן הניה, וייץ עמליה, חוסרבי מורדו רוזה, סולץ סוניה, פרומקין פרומה, קלמר פנינה, קריצמן שרה, רוזנטל רחל, שלוי פועה, אהוביה דבורה, שמואל, אילן ניר, אלדן אנדר, אלון אביגדור, אלון גדעון, אלון דניאל, אפטלון יוסי, אפרת אמיר, אפרת דוד, בוכסילר זיו, בירה אביגדור, בכר אברהם, בכר יצחק, בר-עמי מייק, בר-צבי אורי, בריל נמרוד, אברהם, בריסיני יורם, ברק משה, ברקאי יעקב, בשוראי חנן, גדיש יובל, גדיש מיכאל, גולדשטיין אריה, גורל יואב, גת אליהו, גת אבנר, גת אשל, גתי צביקה, דבורי אברהם, דגן אברהם, דגן עדי, דוד מנחם, גלברד הדר, דינר שלמה, אברהם, הקר זאב, הרגיל עודד, ורניק שלמה, זוהר חיים, זורע לור, זורע יגאל, חוברת יובל, חוטר-ישי חיים, יאיר, חצרוני אביה, חרובי יעקב, חרובי רמי, טלמור דורון, יחזקאל יחזקאל, יצחקי אהרון, יצחקי שמעון, כהן יוסף, כרסנוי אלי, לב אורי, לב חושע, לב בכל, לב עמיר, לב רן, לוי אפרים, לוי מאיר, לוי רוני, מאיר ברך, מאיר אהרון, שמואל, מזרחי שבתאי, מייזנר שמעון, מילס אבולום, מנור מרדכי, מנחם אמנון, טוה מרדכי, טע אמנון, טע ישראל, אבינועם, סלע במיק, עברי דוד, עוז גיורא, עופר זאב, ערוסי יהודה, פוקס דני, פוקס רוני, פישבין לואיס, פישבין צוקרמן אברהם, צורף אפי, צמח יעקב, קוזין יצחק, קוזקור אברמי, קלדרון משה, קלמר עמרי, קלמר ראובן, דוד, קרן זוהר, קרן צפיר, קריצמן ציקי, רואש אליהו, רותם יצחק, רייך יצחק, רענן חיים, רענן ניצן, רפפורט עומר

הערת המעצב:

בבואנו לעצב את שם העיתון - התלבטנו רבות באיזה סוג אות נבחר, מתוך המגוון העצום של עיצובי האות העברית, בחרנו בסוף באות "דרוגולין" הנקראת ע"ש ממצאה יעקב רוזנברג, יהודי-ספרדי בן דורנו, שחי בלייפציג במאה ה-19. בחירת האות נעשתה בשל העיצוב המענין של האות "פ" (ראה בציור המצורף) המסמל וממחיש בצורה קולעת את תכונותיו החשובות של התוספתן.

תוספתן 1 < עמ' 2

למה 'תוספתן'?

כשמצאת בתיבת הדואר את הגיליון המוחזק בידך כרגע, חשבת בוודאי ששוב הגיע 'יחד' ¹ (אנחנו לא נעלבם, עוד תתרגל להבדיל ביניהם). אחר-כך, כשראית את השם המוזר משהו, סברת לתומך שדבור'לה ² שוב טעתה ושמה אצלך את ביטאון האגודה למלחמה בעיכול, שהיה מיועד בעצם לאחת החובשות. ³ אבל האמת שונה. בשבוע השלישי לדפדפנו במילון אבן שושן, בעמוד 17,637, באות ת', נתקלנו במילה האסוציאטיבית - תוספתן. (בהמשך משתמש מחבר המילון בכינוי החיבה 'תוסי', ונראה שנאמץ גם אנחנו כינוי זה). זו היתה אהבה ממבט ראשון. הרי זוהי הביוגרפיה שלנו! כמונו, התוספתן - אף אחד לא יודע למה הוא קיים. כמונו, הוא נמצא אמנם, אבל לא צריך אותו. הוא לא חסר לאף אחד ואפשר גם בלעדיו. במקרה הגרוע ביותר, כמוהו-כמונו, אם מתעוררות בעיות, אפשר להוציא אותו, בלי כאבים מיוחדים, אבל אז נשארת צלקת.

1 יחד: ביטאון התנועה הקיבוצית המאוחדת בתחילת שנות ה-80.

2 דבור'לה: כפרי. ענדה שנים רבות במזכירות הטכנית.

3 חובשות: האחיות במרפאה.

4 לפני החזרתו למצרים: חצי האי סיני הוחזר למצרים במסגרת הסכם השלום שנחתם עמם ב-1979.

5 בקבוקי חמצן: בלונים החמצן שנושאים על גבם צוללנים.

6 בלוק 14: בלוקים הם שטחי החקלאות המעובדים של גז"ש באר.

7 יום דגים: היום בו המנה המוגשת בארוחת הצהריים היא דגים.

8 יעקב מרידור: פוליטיקאי ממפלגת חרות, שר הכלכלה בממשלת בגין.

9 מחש"ק: (ר"ת) מחלקת שיקים. מחלקת הדפסת מסמכים ממוגטים בשיטה הממוחשבת בדפוס באר.

10 הרציף: מחלקת הדפסת אופסט בנייר רציף בדפוס באר.

11 גיורא: מנכ"ל הדפוס. בתקופה המדוברת - בקדנציה הראשונה שלו.

12 דפוס שושני: מתחרה של דפוס באר. התפרק בתחילת שנות ה-80.

תוספתן 1 < עמ' 6 < המסגרת הופיעה ליד הריאיון "בודא בונה מאגר"

על אפשרויות הקיט והפיתוח הגלומות במאגר

בהצלחה לפני מילוי המאגר במים. כל המפעלים הנ"ל יחייבו הקמת תשתית לקליטת רכבות משתמשי האתר. במקום יוקם בית מלון רב כוכבים, מרכז מסחרי, קאזינו, ומועדון "קאנטרי קלאב" אקסקלוסיבי, לרווחת הנופשים. חברי באר יועסקו רובם ככולם באחזקת האתר ושרותיו. את המחש"ק ⁹, את הרציף ¹⁰ ואת גיורא ¹¹ - ימכרו כנראה לדפוס שושני ¹².

בחזית - מזח לטעינת האצות, ממנו ניתן גם לטבול את הראש ולגלות מים מעולם אחר. **משמאל** - המסגד שהוקם עבור הפועלים המוסלמים של מרידור. **הפרזסים ברקע** - מטעי בנות.

פעם בשבוע (במקום יום דגים). ⁷ וזהו רק ההתחלה. יעקב (ג'קו) מרידור ⁸ פנה בהצעה להקים על גדול המאגר מפעל להפיכת מירגשים למים מלוחים, ע"י תהליך מורכב של הוספת מלח שולחן. (מבחינה מדעית שווה תגלית מהפכנית זו בחשיבותה להמצאת הביצה). מדי שנה תיערך במקום ה"מאגריאדה" - מרוץ הקפת המאגר. יתרונו על פני מרוצים אחרים בכך שהוא חוסך את המאמץ הכרוך בחלוקת שתיה לרצים במהלך התחרות. בעוד אלה מתאמצים, יוכלו ילדיהם לבלות את זמנם במשחק "שלח לחמך על פני המאגר" - כי בצד השני תמצאנו, שכבר נוסה

חוסר ההתלהבות של בודא מהנושא, משאיר אולי מקום לספקות - אבל החזון, רבותי, החזון. מבחינה הידרולוגית, תוכנן המאגר בטכניקה חדשנית, כך שפני המים יהיו תמיד אופקיים. דבר זה יאפשר תנאים נוחים לשיט מפרשיות. עשרות מפרשים צבעוניים יתפכו את מימיו התכולים של האגם לבליל צבעים מרהיב. סירות מירוצי המותירות אחריהן שובל מים לבנבן, ימשכו אחריהן צעירות חטובות-גו המבצעות תרגילי סקי-מים. טבילת הראש בתוך האגם תגלה מים מעולם אחר: ריף אלמוגים אותנטי שהועתק בשלמותו מחוף ים-סוף, דקות ספורות לפני החזרתו למצרים ⁴, ישווה לתחתית נוף קסום-הוד. צוללנים מכל רחבי העולם ינצלו הזדמנות נדירה זו לביקור בעולם הדממה. בקבוקי החמצן ⁵ של הצוללנים, כך ברור, לא יתמלאו מעצמם. לצורך כך יוקם על שפת המאגר, במקום שהיה פעם בלוק ⁶ ¹⁴, קומפרסור ענקי. ייחודו בכך שהוא יספק לכל צוללן חמצן מאריך מוצאו. לשם כך יבנה על גגו של הקומפרסור מנחת מיוחד למטוסי אוויר ענקיים, שיביאו אוויר זה מכל קצוות תבל. מי המאגר יעורבבו כך שיהיו בריכוז של 60% רטיבות. זהו האחוז האופטימלי לגידול אצות מאכל. ואכן, חברת "אצה לה הדרך" כבר פנתה אל בודא בהצעה שקשה לסרב לה. בשלב הראשון ייוזנו חברי באר באצות אלו

ימת בודאווייל - מראה כללי

13 ימי צנע: מדיניות הכלכלית של ממשלת ישראל בשנות החמישים, הכוללת הקצבת מזון ומוצרי צריכה למטרות חיסכון.

14 מתח בטחוני: בין ישראל למדינות ערב השכנות, כולל הסתננויות של הפדאיון (לימים: מחבלים).

15 גן א': בשנותיו הראשונות של הקיבוץ היו שני גני-ילדים בבאר: גן א' - לימים גן חצב, וגן ב' - לימים גן שקד.

16 עיי חורבות: בזמן כתיבת הכתבה, גן חצב נהרס ובמקומו נבנה פעוטון יובלים וארזים.

17 המנחה: שטח הקיבוץ שבתוך הגדר ההיקפית.

18 שעות המנוחה: 1. מנוחת הצהריים של הילדים בגן. 2. שעות המנוחה, שעות הילדים, השעות של אחרי העבודה, 16:00-19:00.

19 ראש הממשלה: ראש הממשלה דאז - מנחם בגין.

20 תכנית הבינוי: לאחר 25 שנה נבדק חזון הבינוי המתואר, וממצא שמטוס המנהלים טרם נורש, מחסן הקרקרים לא נבנה בסופו של דבר, מגורי העובדים התקדמו מאוד אל חומות המפעל וכל השאר, במיוחד מתאר גורדי השחקים - התגשם במדויק.

21 קרקרים: הכיבוד בכל ארוחת עשר בדפוס שנערכה ב"קרון", קרון רכבת ארוך, שהושב לקפטריה לעובדי הדפוס. עובדי הדפוס היו חדלים ממלאכתם בשעה היעודה ומתיישבים ליד השולחן הארוך-ארוך, לנוח, לאכול קרקרים מרובעים עם גבינה לבנה וזיתים, לשתות קפה ולשוחח.

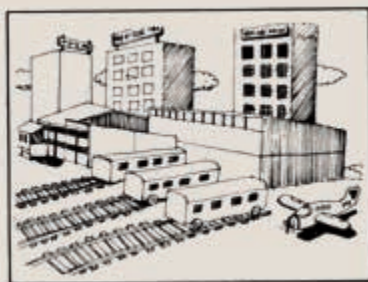

ראש-הממשלה¹⁹ על עקירת העץ: "אספר לך ידידי, סיפור. יום אחד, בל-כתי לתומי, והנה באה מולי קבוצה של זאטוטים, בני חמש-שש, והעוללים האלה הקיפוני סביב סביב, נכרכו סביב רגלי, ופתאום חשבתי לעצמי - ריבון העולמים, הרי בכל רגע עלול עץ נורא זה ליפול על ראשיהם. היתה זו, אם כן, החלטה נבונה מאין כמוה. ואומר לך עוד משהו. עוקרי העץ צים שלנו הם מהטובים בעולם."

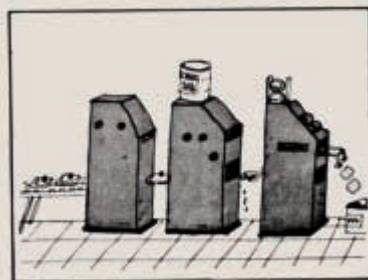
תוספתן 1 < עמ' 7

תוספתן 1 < עמ' 11

< איורים נלווים לריאיון עם מנכ"ל הדפוס, גיורא עוז

תכנית הבינוי²⁰ לחודש הקרוב של דפוס באר: בצד ימין - מטוס המנהלים, משמאל - מחסן קרייקרים, במרכז - מגורי עובדי קבע ומגורי עובדים מגויסים לשנה.

המערך החדש למריחת קרקרים בגבינה²¹ + זיתים, יאוושר בשנת הכספים תשמ"ה.

העץ המסוכן (אגדת עם אוזבקיסטנית)

כמו כל סיפור עצוב, מתחיל הסיפור שיסופר כאן באמצע שנות החמישים. הימים, כמו בכל סיפור עצוב, היו ימי צנע¹³ ומתח בטחוני¹⁴, שהעיקו מאוד על אוכלוסיית החלוצים מפריחי שמות הנגב המערבי. הקיץ באותן שנים היה שחון במיוחד והשמש קפחה על ראשיהם של מתיישבי האזור, קפיחה כמוה עוד לא היתה.

כבר באותן שנות חמישים, היינו ילדים רכים וגרנו, כמו בכל סיפור עצוב, בגן א'¹⁵ (מי שהיה אחר כך גן-חצב, כיום עיי חורבות¹⁶ ובעתיד - הפרויקט המרכזי לשיכון פעוטות בנגב). אותו זמן נתקבלה לגנון קבוצת ברוזים, או שמא היו אלה תרנגולות,

ההחלטה נפלה, ויום אחריה נפל גם העץ. היו שהזילו דמעה על עץ ותיק, שלא השכיל להתאים את עצמו למידור-תיו של הישוב בו גדל, היו כחכחו בגורנם על העדר שורשיות, שהיא מכת דורנו חסר השורשים.

היו שמצמצו בעין דומעת על הגורל האכזר שהביא לנטיעת עץ גדול כל כך דווקא במקום בו אמור היה לקום מבנה חשוב כל כך, 30 שנה מאוחר יותר. היו שביכו את מר גורלנו שנגזר עלינו לעקור במו טרקטורינו ומסוריי-חשמלנו את שנטעו ידינו.

היו שאמרו - אולי העץ הזה לא היה כל כך מסוכן, ככלות הכול. הרי דומים לו פזורים בכל פינות המנחה¹⁷ (!) וסכנות נכוננו לנו לא רק מעצים, אלא גם ממדרכות (קליפת בננה), עמודי חשמל (שיפל, חס וחלילה, בעת סערה), בתים (שיתמוטטו, חס ושלום, ברעידת אדמה) ואופניים (בעיקר בלי פנסים).

היו שאמרו שהעץ קדם לבית, ועץ כזה לא גדל בנגב בכל שנה, ואולי אפשר היה להזיז את הבית או את הנגב, ולא את העץ.

והיו כאלה שאמרו: "מה זה הרעש הזה שעושים לנו בשעות המנוחה?"¹⁸ כמו שאמרנו - סיפור עצוב.

מכל מקום בעלי כנף ומקור. היות שהימים כאמור, ימים קשים היו - המתח הביטחוני, הקיץ השחון והשמש קפחה וכיו"ב - הוחלט לנטוע שדרת עצי אקליפטוס, על מנת להצל על ראשי הברווחים החלוצים המסכנים.

העצים נשתלו ברוב טקס ואף עלו ופרחו במהירות שלא היתה מקובלת אז (שנות החמישים, קיץ, שמש, שחון). במרוצת הזמן הבחנו באקליפטוס אחד סימפטי שעמד, דומני, השני בשדרה, ודמותו האפילה על דמויות חבריו.

לא חלפו אלא 20 שנה ואקליפטוס זה, פיתח צמרת ענפה וסבוכה וראשו הגיע עד צמרות העצים. כבר אז היו ספקנים שהטילו ספק (זה מה שספקנים מסוג-לים היו להטיל באותם זמנים) אם יש תועלת באקליפטוס כל כך גדול בשביל ברווחים כל כך קטנים. מה גם שהברווחים מתו כבר 18 שנה קודם בשיבה טובה. והיו שטענו שמיקומו של אקליפטוס גדול כל כך (צמרתו כבר נגעה באותם הימים בעננים מנמיכי טוס ובימטוסי ריסוס שאיבדו את דרכם) במרכז קיבוץ קטן כל כך - יש בו טעם לפגם מסוים.

ועדת בטיחות וועדת תכנון שהתכנסו יום בהיר אחד לישיבה מיוחדת, תחת צילו של עץ המריבה, החליטו שהעץ מהווה סכנה לסביבותיו, הן בשל גודלו הבלתי פרופורציונלי, והן בשל השור-

תרגם מאוזבקיסטנית - יגאל

להיות ב"ת"נים עם תמי ומימי

צבעיבד בגוון לפי בחירתך (יש בכליבו, תמורת סכום לא גדול הכתוב על הקופסה); חבל לקשירה (אפשר חוט בנאים עבה, חוט מקרמה או משהו כזה); גופית/חולצת טריקו בהירה, חדשה או ישנה (שלך או של חברך-לחיים). מוכנה? אז קדימה.

קפלי את החולצה בצורת אקורדיון (או מניפה, או כל צורה אחרת, כיד הדמיון הטובה עליך) ולפני את החבל סביב החולצה כשאת מהדקת במספר מקומות. על החבל להיות מלוּפף חזק וצפוף. אחרי שגמרת לקשור, הרטיבי את החולצה במים רגילים והכניסי לקופסת הפח עם הצבע, שהכנת לפי ההוראות שעל הקופסה. השאירי על האש כעשר דקות/רבע שעה, הוציאי ושטפי במים עד שמי-השטיפה יצאו ללא צבע. פתחי את הקשרים ותלי על חבל לייבוש (בצל). לבשי ביום שישי בארוחת-ערב²⁴ (אפשר גם ביום חול). בדרך כלל, אפילו אם נשפך עליה קצת רוטב צלי - לא רואים. תתחדשי ותייהני.

תוספתן 1 < עמ' 13

כיצד להפוך חולצה חדשה לישנה ולהיפך

הקץ "הולכות" טוב מאוד חולצות טריקו בכל צבעי הקשת.²² ודאי ראית אותן מסתובבות בחוצות המשק ובחדר-האוכל. חולצות אלו אינן יבוא מהודו - הן נצבעו בשיטה חדשה ביותר, שהומצאה לפני כמה מאות שנים באפריקה (מכאן גם שמה - צביעה בשיטת ה"קשירה האפריקנית"). אז איך עושים זאת? קלי-קלות. ארגני לך קופסת פח ריקה (אפשר להזמין אצל יוחנן בבישול²³ קופסאות של מלפפונים או כל חמוץ אחר); קופסת

22 חולצות צבעוניות בכל צבעי הקשת: אופנת החולצות הצבעוניות הגיעה לשיאה בתחילת שנות השמונים, לאחר מכן יצאה מהאופנה, אך חוזרת מדי כמה שנים כאופנת רטרו.

23 אצל יוחנן בבישול: אצל יוחנן קראוניק ז"ל, שעבד במטבח שנים רבות.

24 ביום שישי בארוחת ערב: ההזדמנות לראות ולהיראות.

25 ארל ויליאמס: שחקן עבר במכבי ת"א.

26 בוחבוט: שם המשפחה הקודם של מוטי ברק.

27 ע. לב: עמירי לב, עסקן ספורט ואקונום בעברו.

28 בית דו קומתי מאוור: דירה בקומתיים.

29 מנה כפולה של גבינה צהובה: הגבינה צהובה חולקה בקיצוב במרכולית, 100 גרם למשפחה, יום אחד בשבוע.

30 הסגר חמור בלולים: סגר שהיה מוטל על הכניסה לאזור הלול בעת התפרצות מחלות עופות מידבקות. ליד שער הלול הוצבה אמבטיית חיטוי עם ליזול לטבילת נעלי הנכנסים (עובדים ומורשים בלבד).

31 פג'ו 404: הטנדר היחיד בקיבוץ באותם ימים.

32 שעות הילדים 8-12: שעות הילדים היו השעות 16:00-19:00 בהם הילדים הולכים ל"חדר של ההורים". בשאר השעות הילדים וההורים לא נפגשו.

33 שמע-שמע: ביטוי של אמיר אפרת ז"ל, פתיח שלאחריו באה בדיחה.

תוספפורט

הבוחמה של בוחבוט

מאת ניסים ביסקווייט

משולשת וזית אחד נדחתה ע"י השחקן שהודיע באורח חד משמעי כי החליט להיכנס להסגר חמור בלולים.³⁰

ה"יוסטון רוקטס" מגלים התעניינות בכדורסלן ישראלי

הרכיז נמוך הקומה (209) ומהיר התגובה נמרו בריל (בר-כוכבא) חזר לא מכבר מסדרת מבחנים בקבוצת הכדורסל היו-סטון רוקטס מניו יורק. (כפי שדווח לר-אשונה בעיתוננו). הכוכב עצמו מילא פיו מים וסרב לדבר עם עיתונאים. לעשרות העיתונאים שהצטופפו בפתח בית ידע לספר - "זה לא נכון שלא עברתי. עברתי את המבחנים. פשוט לא התקבלתי".

תוספתן 1 < עמ' 14

שחקן הכלבו הוותיק מ. בוחבוט²⁶ (עבר שנתיים בכלבו) לא יצא עם הפועל בארי למשחק החוץ הגורלי בנחל עוז. על נסיבות הפרשה נודעו לכתבנו הפרטים הבאים:

זה שבועות מסתובב השחקן ממורמר וכועס. הנהלת הקבוצה שהבחינה בכך זימנה לו פגישה עם העסקן הוותיק ע. לב.²⁷ תביעותיו של בוחבוט היו ד משמעות: תמורת חוזה של שנתיים הוא דורש לעבור מהאשטרום החמים והמחניק בו הוא מתגורר לבית דו קומ-תי מאוור.²⁸ כמו כן עמד על כך שיוזכר למנה כפולה של גבינה צהובה²⁹ ביום חמישי + מענק של שני זיתים שחורים על כל נקודת ליגה.

ע. לב, המעורה היטב בעסקי האקונומיה, דחה דרישה זו על הסף. גם הצעת הפ-שרה שלו על מענק חדר-פעמי של גבינה

מ. בוחבוט בגופיה מס' 6 (אינו נראה בתמונה) בגבו למצלמה, נחסם ע"י ארל ויליאמס²⁵ (בטנו למצלמה). מצד שמאל השופט - צדו למצלמה.

הצד הרביעי של הלוח הכפול

מכוניות

בהזדמנות פג'ו 404 טנדר³¹. דפוקה מלפ-נים. בלי זכוכית (במילא חם). בלי רדיו (היה רדיו?) מצב מצויין. 3 דלתות. לטלפן קיבוץ בארי בשעות הילדים 8-12.³²

חיות בית

שמע שמע³³ - הצעה מפתה. למכירה מגדל כלבים גזעי עם תעודות. מבין גם בחיות אחרות. מוכנים להיפטר כבר ממחר. לפנות לצי'קו.

עבודה

לעיתון צעיר, דינמי ואנמי דרושה פקידה כת-בנית לשעות אחר הצהריים. הדפסה עברית אנגלית פרסית ותורכית.

תוספתן

בעקבות פניות חוזרות ונשנות, מערכת תוספתן מסבירה: כיצד תוכל להגיע אלינו.

דבר ראשון, גש לכלבו (שעות הפתיחה מפורטות על לוח המודעות), ורכוש פנס ושתי בטריות. הדרך חשוכה ורצופת סכנות. לאחר שבדקת אם הבטריות עובדות, לך לחדר-אוכל, קפוץ על כף מרק חולפת ואתה מוצא את עצמך על הלשון. שם עליך להמתין, מובטחך שלא לזמן רב. במהרה יעבור במקום שי-הוק גרונן, אשר יוצר סביבו תופעת ואקום לכיוון מערכת העיכול. הישאר פסיבי וקר רוח. החושך שבתוכו אתה נופל עכשיו הוא הוושט. שנייה או שתיים ואתה נוחת בצורה רכה. נכון, זאת הקיבה.

עכשיו מאוחר להתחרט. בחרת לצאת לדרך דווקא ביום של החומס. אין לך ברירה. היצמד לקירות משום שזרמי אוויר קורניים חולפים סביבך בשריקה, כלפי מעלה וכלפי מטה.

אם אתה מסוגל לסבול גם מראות לא אסתטיים במיוחד, מור-מלך להדליק את הפנס בשלב זה.

התאושש מספר דקות והמשך לנוע, אבל בזהירות. הסתכל בש-בע עיניים לפני כל צעד. לאחר מרחק מה יש פניה שמאלה. אור-תת כחוק ופנה.

אתה נמצא בתריסריון - אבר במערכת העיכול, הנקרא על שם שנים-עשר השבטים. צימאונך רב, אך שפע המיצים הסובבים אותך הם מיצי המרה. השמע לשלטים האוסרים את שתייתם והמשך הלאה. הדרך הולכת ונעשית צרה. בשלב מסוים תאלץ לעבור לזחילה. הגעת למעי הדק. עליך לנוע בזהירות מופלגת, תנועה אחת לא מחושבת - ואתה מוצא עצמך מתפרק יחד עם מוצרי המזון האחרים.

התעודד חביב, אתה כבר קרוב. ברמזורים הבאים לפני הכניסה למעי-הגס יש פניה ימינה. האט, כדי שלא תפספס. עצור! הגעת לאבר מתדלדל וחסר תועלת. זה אנחנו. מהדורה ראשונה אזלה. אין מה לעשות. תפוס זרם אוויר וחזור הביתה. את הבט-טריות תרשום על חשבון המערכת.

תוספתן 1 < עמ' 15

34 נייטק ופייבוש/מן הפיגום

- ראית, פייבוש? יצא עלון חדש.

- נו, בטח עוד שני חבר'ה השתחררו מהצבא... אבל שמע לי, נייטק,

אני פה כבר שלושים שנה - אלה למעשה שני עלונים.

- הכיצד?

- עלון ראשון ועלון אחרון...

34 נייטק ופייבוש:

ההשראה לדמויות המצוירות הם נתן ופייבל, פועלי בניין קבועים, מבוגרים (ויהודים!) שעבדו שנים ארוכות בבארי.

כאן*

העורכים: הראל יצחקי ויגאל זורע
בין 26.9.1984 ל-3.1.1986 יצאו לאור כ-67 גליונות בתכיפות של אחד בשבוע

1984-1986

פאן

פאן

פאן

פאן

פאן

פאן

פאן

פאן

פאן

פאן

49

41

52

47

21

50

38

64

67

46

35

43

דברים שרואים מכאן

שנות השמונים היו שנים טובות לעיתונות המקומית: בניו־יורק, בתל־אביב וגם כאן... בבארי. אחרי שעורך **תוספתן**, המקומון רב העמודים ועתיר ההלצות, עזב את המקום לטובת תפקידי עריכה בכירים בעיתונות הארצית – הסתבר לעורכים המקומיים שנותרו על משמרתם, שירחון מרובה דפים ונושאים יתקשה לשרוד בקהילה קטנה ומגוונת כל כך, כאן בשולי הנגב המערבי.

גיליון **כאן** מס' 1 יצא לאור בערב ראש השנה תשמ"ה (1984!) עם תפיסה חדשנית: עיתון של דף אחד גדול ובודד ("טבלואיד"), כשהמוטו שלו: צניעות, אינפורמטיביות, דינאמיות ורלבנטיות. כך הוקדש כל חציו העליון של העמוד הראשון (והאחד לפני האחרון) לתמונה גדולה – מעודכנת ולעתים מבוימת בקפידה ספונטנית. תמונה שצולמה על ידי מיטב אמני הצילום המקומיים באותה עת (בעיקר **איתי גורל ועומר רפפורט**). נאמנים לקביעה שתמונה אחת שווה אלף מילים, בחרו עורכי העיתון (**הראל יצחקי ויגאל זורע**) להקדיש את המקום לתמונה גדולה בהרבה מהמקובל עד אז בעיתוני הדרום. בחירת הנושאים התעלמה, במכוון, מההיררכיה המקובלת במשק, בתנועה ובמפלגה, וניסתה ליצור מה שהיום מכנים "סדר יום חדש" או "שינוי סולם עדיפויות". כך הוקדשו השערים המצולמים לעובדים צנועים וחרוצים: עובדות המתפרה המסורות, **דובלה גיטל** איש הקיטור ("שירות דוב"), **בוריס ב.ס.** האסטרונם ("כוכבים בחוץ") ו**מיכאל ג'** מודד הגשם ("מיכאל המעגל"); וגם לאירועים שוליים לכאורה כמו יום הצבא בגן "חצב" ("תופעת הראש הקטן"), ומעבר הפעוטים מענבלים לגנים ("הרולדולים עוברים"); לגיבורי תרבות מקומיים: העיראקים ("שיכון בבלי"), הספר ליאון ("לכ' המזכירות בארי"); לפעילויות יוצאות דופן: חוג ג'ודו ("איפונסואנגי" – בתקופה הטרומ־ארד־סמדרג'ה־זאבי) וחוג ברידג' ("סרג'נט פאפר הארט קלאב" הפוסט־ביטלס); ועוד רבים ויפים אחרים – ככל שלכדה עדשת המצלמה הבלתי־דיגיטלית־בהחלט, מופעלת ביד־צלמים רגישים, בעלי עין חדה ואוהבת, בשחור־לבן מאופק ומדויק. חציו התחתון של העמוד השני (והאחרון) הוקדש לאינפורמציה מקומית שהעורכים חשבו למרתקת וחיונית: שעות פתיחה, תורנויות ואירועים, אוטובוסים ובעיקר טלפונים. הימים היו בטרם פותח הפורמט המנצח של "לצאת מהבלבול" ובטרם ניתן היה לקבל כל מידע דרך האינטרנט. מספרי הטלפונים, בעידן שיפוצי הלינה המשפחתית ומעברי הבתים התכופים, היו משתנים מדי שבוע. הפתרון המבריק, להדפיס רשימת טלפונים מעודכנת מדי שבוע, (ששאב השראתו ממדריכי "העיר" ו"הארץ") יחבב – כך סברו העורכים בתמימות – את העיתון החדש והצנום על קוראיו. אך סברה זו הופרכה עד מהרה, וחלקו האינפורמטיבי של העיתון צומצם לטובת תמונות נוספות, שירים ופינות חמד אחרות. הערך החשוב ביותר של העיתון הנוול היה הקביעות. ניתוח מקדים ומעמיק שנערך, קבע שהפופולאריות הבלתי מעורערת של "יומן בארי", העיתון הנצחי של כל הדורות, נבנתה לא על תוכן – שהיה לפעמים דל עד כדי גיחוך – אלא על קביעותו: בכל יום, באותה מקום, באותה שעה ועם אותו תוכן (כמעט)...

לכן נקבע שהעיתון החדש יונח על כסא במקום קבוע, בתחילת התור להגשת המנות, בכל יום שישי, בשעה 11:30 – וכך היה. העיתון המוזר – כמו כל דבר קבוע בחיינו – רכש לו, בהדרגה, אוהדים רבים שהתעלמו מחולשותיו וצנימותו והפך, עם הזמן, לחביב הקהל. העיתון, שהתהדר בצניעות מוצהרת, הודפס בשחור־לבן בלבד, אבל העיצוב הגרפי ניסה להיות "מוקפד ברשלנותו". משימה לא קלה. כך עוצב הלוגו על בסיס צילום ישן של הערך "כאן" במילון **אבן-שושן**, לצד הלוגו נקבע סמל שושנת הרוחות, שנלקחה אף היא ממילון ישן. לצד כיווני הרוחות המקובלים מוקמו הכיוונים המקומיים: "גבעת שולה",

גיליון "כאן" מספר 1

איפונסואנגי טרום סמדרג'ה

קיפוד מחפש משמעות

שיכון בבלי

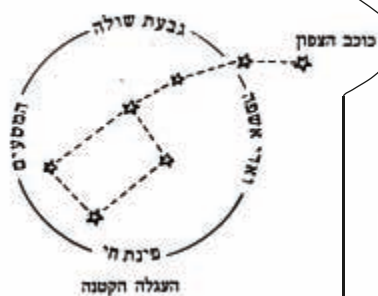
יצחק מדפיס את יצחק מדפיס את יצח..

שושנת הרוחות המקומית

וריאציה 1

וריאציה 2

"המטעים", "פינת חי" ו"ואדי אשפה", ללמדך שמדובר במקומון מקומי מאוד וגם שלגבי העורכים והקוראים שלו, "פינת חי" שקולה ל"ספארי" ו"ואדי אשפה" חשוב לפחות כמו ה"גראנד קניון". בגיליונות הבאים הופיע האיור בווריאציות אחרות, המתאימות לתוכן הגיליון בצורה משעשעת ומבדחת. המסגרות הרבות והקווים שמגדירים את המדורים לעולם לא היו ישרים ומרובעים – אלא משתלבים ומשתרגים זה בזה, בצורה שובבנית שסימלה שבירת מסגרות פרועה-אך-סולידית.

לעיצוב הגרפי, בכלל, הוקדשה מחשבה רבה, במטרה להביא עיתון עדכני ונכון, מבחינת הטיפוגרפיה והאלמנטים הויזואליים, ועם זאת לשמור על רעננות מקומית, עם ניחוח של כפר קטן.

מחלקת הגרפיקה הקטנה של שנות השמונים – גרפיקאים, מונטז'רים וצלמים – התגיסה בלילות סוף השבוע, בתקופת טרום המחשב והסקנר, לחצוב את העיתון מטורים של ברומיידים וצילומי רשת, חמושים בדבק ספריי, מספריים וסכיני חיתוך – נכונים להוציא את הגיליון בכל מחיר בדד-ליין שנקבע שרירותית ליום חמישי בחצות. הדפסת העיתון נמסרה, מדי בוקר יום שישי, לדפס הוותיק **יצחק נשיא**, והוא באמצעות מכונת ה-GTO הישנה והטובה עמד במשימה, בכל מזג אוויר ובכל מצב רוח. כך זכה הדפס המסור והמשופם לשער משלו בגיליון 51 – בו הוא נראה, במין פוטומונטאז' קלאסי "מצולם מדפיס את הגיליון בו הוא מצולם מדפיס את הגיליון וגו'..."

כל הנכתב ב"כאן" נכתב ב"עיניים טובות", מזווית בוחנת ומבחינה, בהומור שנון עד עוקצני לעיתים, אך מתוך הסתכלות על כל הנעשה בקיבוץ באהבה, בפיוס ובקבלה, ובעיקר – בהזדהות. לא היתה בכאן "התרסה" או ביקורתיות-יתר, לא חוצפת-צעירים ולא כעס נעורים. קשוב לקהל הקוראים ולנעשה ב"חצר הקיבוץ" היה העיתון משקף סערות מקומיות, אמיתיות ומדומות וצובט ומדגדג בין השורות. מנסה להפוך את הכפר הקטן והשולי-לכאורה שלנו – למיקרוקוסמוס של הוויה אנושית תוססת ועליזה. בפעמים שהצלח – זה היה מוצלח. בפעמים שפיספס – זה היה, לפחות, קבוע – ממש כמו **היומון!**

בפינות הגיליון פוזרו מדורים – חלקם מקוריים ורעננים, ששרדו עשרות גיליונות, וחלקם אקראיים וקצרי מועד. "הפידבק" (משוב) היה ראי לסלנג ולטיפוסים המיוחדים של המקום (זר לא יכול היה להבין אותו, ללא מתורגמן מקומי); פינת הטבע הצנועה והנפלאה של סמדר, פינת הלשון האישית של **ישראל נטע**; תשבץ המוחין של **אב"צ**; הריבועים האניגמטיים של התוויות והסיסמאות "מאחורי הגב" ו"רק חבל"; המדור החקלאי "סורגום" ומעל כולם (או בצד כולם...) – הקיפוד **ברליה** שחיפש את דרכו ואת המשמעות, לאורך כל 33 הגיליונות האחרונים של העיתון, ועורר בתחילה תמיהה ותהייה – ולבסוף זכה להזדהות ולחיבה (ואפילו הוזכר במאמר ביקורת ספרותי רחב יריעה, של חוקרת הספרות **ש. אלדן** בגיליון מס' 53).

ובדיוק כשנדמה היה לרגע, שכל המכשולים – המדומים והאמיתיים – מאחוריו, והוא יוצא אל הדרך הפתוחה, נסתיימה הוצאת העיתון. והקיפוד, ואיתו כולנו: עורכים וקוראים, אוהדים ומסתייגים, חברים ומועמדים – נותרנו שוב עם **היומון** בלבד. יעברו עוד 17 שנה עד שדור חדש של לצים מקומיים ירים את הלפיד שנפל ויוציאו לאור (בצבע מלא!!) את "12+" – **"הגיליון של האנשים העובדים"**.

חזירה עם אוזן אחת בלבד (מקרה אמיתי)

חזירת החי-בר זלדה נמצאה לפני זמן-מה בתוך בריכת הברווזים כשאוזנה הימנית שסועה. הכלבה קצוצה, מכלבות הגדר¹ הוותיקות, היא שנשכה אותה, כך התברר רק לאחר טיפול מסור של עובדי פינת-החי², שבה זלדה לאיתנה, אם כי מובן כי עתה שמיעתה חלקית, ועם המבקרים הסליחה.

כאן 11 < עמ' 1 < 7.12.1984

כאן המקום

חזיר נשך כלב - לא סיפור כלב נשך חזירה - כל הסיפור כולו

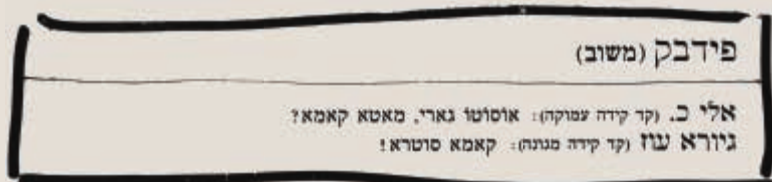
והנה לא כך ואף יותר מכך. חזירה זו, לא רק שאינה נוהגת בחזירות כלל - אלא, על דעת כל חברה, טובת לב היא, נימוסית, מתחשבת בזולת וקשובה מאד לדעות אחרות, גם לאלה המנוגדות לדעותיה הפרטיות, אותן אינה כופה, כמובן, על אף אחד - אלא מנסה למצוא אך שבילי זהב, ובקצרה - כלל לא חזירה. או מי אם כן החזיר במקרה זה? שמא הכלב? ומה החזיר כשלעצמו, אולי כלב (אם כי גדול במקצת)? וכלב זה - ידידו הטוב של האדם - גם ידיד וגם "תולש אוזניים" הוא? ואולי יש מקום מעתה לסדר עדיפויות חדש, אשר ירחיק מעט את הכלב המסורתי ויקרב את החזיר, זה הידיד מקרוב בא? אין פירוש הדבר שיש לנהוג כך החל ממחר, אך בעתיד יכניס הדבר בודאי מעט שינוי משקל בחיינו וגם יעשה אל-נכון מעט חסד עם אותה חזירה טובת לב וקצוצת אוזן. יתרה מזאת, אנו, בני האדם, בניגוד לחיות, נוהגים לא אחת ליטול לנו דוגמאות מאלפות מעולם החי ולהשליכן על חיינו (ייתכן והחיות מצידן מוטלות אף הן דוגמאות מאלפות לא פחות מעולמנו אנו). מדוע אם כן יהיו לנו - "עור של פיל", "קצין כנפיים", "זנבו בין רגליו" "ערום כנחש" - אם להזכיר כמה דוגמאות נפוצות - ולא יהיה גם "שסוע אוזן כחזיר". כל-כך נכון, כל-כך מדויק, ובעיקר - כל-כך חסר עד היום, אדרבא, צאו וסירקו את העברית, זו המדוברת וזו הספרותית, לאורכה ולרוחבה (אפשר עם ספרים פתוחים) ומצאו מושג או ביטוי לאיש או אשה או ילד אשר נחשב בסביבתו משום מה בלתי בסדר במקצת, ברם, לדעת מקורביו בסדר הוא ואף בסדר גמור - והנה דווקא הנ"ל ניזוק יום אחד בצורה זו או

סיפור זה, מוזר ככל שיהיה, אודות כלבה מקומית, אחת בשם "קצוצה", אשר נשכה, סתם כך, חזירה מקומית בשם "זלדה" - דורש בלי ספק התייחסות עמוקה בהרבה מזו שניתנה לו עד כה, אם בכלל ניתנה לו. שכן, לא הפיקנטי והמוזר עומד כאן על הפרק, ובלי ספק פיקנטי ומוזר הוא (בסדר הזה), כי אם נושא הרחוק מפיקנטריה מרחק רב למדי. "אורחות חיינו"³ - זה הנושא, עד כמה שהדבר נשמע מוזר (אך בשום אופן לא פיקנטי). ראשית "חזיר/ה" כמושג שהוא חיה וכחיה שהיא מושג. שהרי ידוע לכל שהחזיר, יותר מחיות אחרות, התנהגותו חזירית היא. ואם כך מתאים היה בהחלט שאותו יום בפנית החי דווקא החזירה, ברוב חזירותה, היא היא שתנגוס בכלב (ידידו הטוב של האדם), תתלוש את אוזנו ועוד תעמוד לה על דמו של זה בעודו תופס את אוזנו המרוטה ותנהג כדרך חזירים וחזירות, אם בתלישת אוזנו השנייה, אם בהתגרות סתמית ובחריצת לשון כנגדו, ואם בכל דרך "חזירית" שתבחר לעצמה. ובטוחני שתדע, חזירה זו, כל חזירה בעצם, לבור דרכה בין שלל האפשרויות העומדות לרשותה ולרשות חברה החזירים.

1 כלבות הגדר: כלבי השמירה הקשורים סביב גדר הקיבוץ.

2 פינת החי: השם הכי קדום למקום ששמו גם חיבה, משק הילדים, גח"ח (גן חקר חי).

3 אורחות חיינו: רמיזה ל"אורחות חיים" - אוסף תקנונים והנהגות של התנועה הקיבוצית, שגובשו בסוף שנות ה-50 ע"י ועדת החברה של הקב"מ ופורסמו בראשית שנות ה-60. (ע"פ דברי ערך). על פי אוסף זה התנהלו החיים האידיאולוגיים, הכלכליים, החברתיים והמשקיים של הקיבוץ בימים ההם.

4 חצר המחנה: ע"ע
בעמ' 29.

5 לחסוך בחשמל:
הימים ימי מחסור
וחיסכון בכל תחום
במשק.

6 תנור סלילים: אמצעי
חימום: תנור חשמלי
בעל סלילים מתלהטים
המפיצים חום.

עשרים טון פנסים

בין שמיים וארץ תלוי רוני לוי. חשמלאי. צנחן. טניסאי.
השמיים יכולים, מבחינתו, לחכות עד שיעץ את המסמר האחרון בארון
החשמל של השיכונים החדשים. או אז ייצא לצרפת - בחיפוש אחר שווקים
ואופקים חדשים.

אחרת (נתלשה אוזנו, לדוגמא, אם לתת דוגמא אחת). אך בשל
התווית על גבו, זו המדומה כמובן, אין מקרהו מעורר כל הר
ציבורי. קשה להאמין שמצב כל כך קיומי ומוכר היה עד כה
נטול כינוי הולם. מעתה דימוי קולע לו בן שלוש מילים בלבד
אשר השימוש בו נוח, מהיר וחסכוני - "שסוע אוזן כחזיר".
ומדוע בעצם מקרה מצער זה, בניגוד למקרים מצערים
ואחרים מן הזמן האחרון, לא מעורר גל של תגובות וגל
חוזר של תגובות שכנגד? מה יש בהם, בכל אותם נושאים
מעוררי מחלוקת וריב, אשר אנו נתונים בהם לא אחת
עד מעל ראשינו, ואשר אנשים הנוטלים בהם חלק פעיל
מוכנים לעיתים לתלוש זה את אוזנו של זה - אם לתת
דוגמא אחת של תלישה אפשרית - במהלך דיון סועה. מה
אם כן יש בהם שאין במקרה החזירה והכלב הנדון?
הרי כאן, לנגד עינינו ממש - זו התלישה בכבודה ובעצמה.
לא רצון כמוס אשר אתה דוחה אותו לזמנים נוחים יותר,
לא משל בלבד כי אם המקרה עצמו בפועל, ואם ללכת צעד
אחד נוסף - כל המקרים כולם. שהרי מה הם בעצם כל אותם
ויכוחים נוקבים וחשובים המתרחשים בחצר המחנה⁴ מידי
שבוע, מופיעים כסדרם ונעלמים להם כלעומת שחוזרים, אם
לא מעשה תלישת אוזניים הדדי או לפחות הרצון המוכר
והלגיטימי כל-כך לתלוש מדי פעם אוזן או שתיים מצד
אחד, ומצד שני הפחד (האמיתי) להפוך, באם לא תעמוד
על המשמר, לקצוץ אוזניים (אם לתת דוגמא אחת).

הראל

(המילים נכתבו בסמוך לשיחה עם רוני לוי, מרכז החשמליה,
על חשמל והדרכים לחיסכון בו)

לי אכפת כל ואט

שיחה חסכונית

מתוך רצון כן לחסוך בחשמל⁵ כבר בשיחה זו, נקטנו
במהלכה כמה יוזמות ברוכות שיש, כך נדמה, צורך לפרט
אותן:

השיחה נערכה בליבן של שעות השפל הברוכות (-8:00
21:00) בהן נוטלת חברת החשמל אך סכום מזערי מן
המשתמשים בשירותיה. יכולנו כמובן להיפגש בשעות
הגבע או הפסגה, אך לא. חסכנו בכך 1,875 ואט, ובמי-
לים אחרות 0.017% מן הסכום שבארי משלמת עליו.
במהלך השיחה האירה את אזור השיחה נורה אחת בלבד
(של 60 ואט) ובחדר שררה אפלולית נעימה. בזמן שבין
השאלות לתשובות הקפדנו לכבות אף מנורה זו, ובכך
נחסך סכום קטן נוסף, בעיקר בשאלות מביכות.
את הסיגריות לשנינו הצתנו באמצעות גפרורים, למרות
אמצעים חשמליים מודרניים אשר פותחו בשנים האחר-
ונות. החיסכון - רבע ואט. את רגלינו חימם קלות תנור
סלילים⁶ סטנדרטי, הגם שהיה כבוי (מטעמי חסכון בלבד)
ואנו היינו גרובים בגרביים עבות בצבע כחול (הגם שהיו
ירוקות). באמצע השיחה הוגש מיץ תפוז-
זים קר בתור משקה חם (הוא נס קפה
ואני תה + שתיים סוכר). בסה"כ נחסכו
בשיחה זו 11.815 ואט. ולסיכום - היתה
זו שיחה מעניינת וחסכונית.

פידבק (משוב)

אלהד: אבי, מהו האור הדולק שם?
רוני: זהו האור בקצה המדרכה. בני!

כאן < 17 עמ' < 18.1.1985

(המילים נכתבו בסמוך לציון חילופי גברי בריכוז האינסטלציה, דוד כהן החליף את שמואליק מודן)

7 אינסטלציה,

אינסטלציה:

שרברבות, שרברבים

8 שמואליק מ':

שמואליק מודן, מרכז ענף השרברבות שנים רבות, עזב את הקיבוץ.

9 צול: מידה מקובלת

למידת קוטר צינורות. 1 צול = 1 אינץ' = 2.54 סנטימטרים

10 הברגה שמאלית:

שיטת הברגה של צינורות, הברגה הפוכה.

11 היסודות הללו:

רמיזה (בלתי מודעת) ל"יסודות וכלונסאות", פרויקט של יגאל והראל (1984-1993) שכלל פוסטרים, גלויות, שעסקו ביסודות (וכלונסאות) החיים בישראל.

12 שטקר: תקע

חשמל.

13 "רעם כחול":

סדרת מתח פופולארית בטלוויזיה.

14 תקציבי קיום:

התקציב להוצאות הקיום של האוכלוסייה בבאר. סעיפיו העיקריים: תקציב אישי, כלכלה, חינוך, בריאות, מיסים, לימודים, תרבות, אנוגיה ושוניות.

15 פולי טלפונים:

קופסאות חיווט שאליהן חוברו קוי הטלפון מהבתים ומהן אל המרכזיה.

16 ועידת התק"מ

הראשונה: ועידת התנועה המאוחדת הראשונה שהתקיימה בשנת 1998.

לגעת במים (הקרים), לגעת בחמים

(על אינסטלציה ואינסטלטורים)⁷

תתקן התקלה? אולי, אך עד מתי? ומה יעשה עד אז, שכן המ- קום צר ואינו מותאם כלל להמתנה, אשר עלולה להיות ממור- שכת מאוד.

מדוגמאות אלה עולה, כמובן, עובדת היות האינסטלציה כה מור- בנת מאלה, עד שאנו שמים לב אליה רק כשיש תקלות. והרי יותר משהיא מקולקלת - היא מתקנת, ויותר משהמים עומדים בצינורות - הם זורמים בהם. אך מסתבר שמי שהוא סמוי מן העין ועושה מלאכתו בצנעה - לא תמיד יזכה ליחס הולם.

ובכלל, כדאי אולי לתת פעם את הדעת היכן באמת מתרחשים האירועים המכוננים את חיינו. מקובל לחשוב שמרבית עור- קי חיינו מצויים על פני אדמה - אך סקירה מעמיקה יותר תג- לה שלמעט מספר עורקי תחבורה משניים - מרבית עורקי חיינו מצויים דווקא במעמקי האדמה (מים, חשמל, ביוב, גז, וכיו"ב). כל היסודות¹¹ הללו - בצורות, נפחים ומשקלים סגוליים שונים, כל אחד במסלולו הוא, מתרוצצים לאורך ולרחוב האדמה כנמ- לים עמלניות, שוקדים להביא מים לברז, חשמל לשטקר¹², גז לכיריים, ו"רעם כחול"¹³ לטלוויזיה בשבת בעשר בבוקר.

לא מן הנמנע כלל שהסערות המטלטלות את החיים בצד העליון של הקרקע (תקציבי קיום¹⁴, פולי טלפונים¹⁵ למיניהם, ועידות תק"מ¹⁶ ראשונות¹⁶, וחריגות בניה קטנות), סערות אשר חשיבו- תן אינה מוטלת בספק - אינן ככלות הכל הדבר החשוב באמת, ורק בשל התהפכות יוצרות בלתי מובנת הפכו הן לעיקר. בעוד האינסטלציה התת-קרקעית הפכה טפל.

מהו הזמן המתאים לדבר על אינסטלציה? כל זמן ושום זמן. עכשיו או אחר-כך, היום או מחר, לפני שבוע כמו בעוד חור- דש. והנה, דווקא בשל כך היא, כמו נושאים דומים אחרים, נדר- חקת לה לקרן זוית.

לפיכך העיסוק באינסטלציה, לפתע, בלי סיבה נראית לעין, הי- נו מוצדק לחלוטין, לפחות נוכח מרכזיותם שהקבועה והבל- תי ניתנת לערעור של המים (הקרים והחמים כאחד) במהלך החיים התקין.

לכן, אינסטלציה "כאן": הן כשלעצמה (שמואליק מ'⁸. צינור פלסטיק 4 צול⁹, הברגה שמאלית¹⁰) וממילא גם מה שמשתמע ממנה (התפתחות האינסטלציה המקומית, זו שמתחת לפני הק- רקע, כבבואה להתרחשות הקיבוצית על פני האדמה).

שאלה אחת היא: כיצד באמת נדחק נושא כל כך מרכזי בחיי- נו אל שולי החיים? הרי די לו לאדם המודרני בברז אחד דולף או בכיור סתום בכדי שיהפכו חיייו על פיהם. וידוע הוא שאין הכיור הפתוח, אשר המים זורמים ממנו והלאה באין מפריע, ככיור הסתום אשר המים פשוט עומדים בו. המרחק בין הר- אשון לשני הינו דק מאוד ואך שאלה של זמן היא שזה יהפוך לזה וההוא לההוא.

והמתקלה, זה המסוכן כבר, בטן וגב ואף כפות רגליים, אשר הפסקת-מים שגרתית משבשת כליל את מעשיו ומחשבותיו - הייצא כשהוא מסוכן ובלתי שטוף? בלתי אפשרי. היחכה שיי- בש הסבון - ואז ייצא? בלתי נעים. הישאר במקלחת עד אשר

כאן 27 < עמ' 1 < 29.3.1985

דוד כהן: ברכת השחיה

17 מכנסי דריל:
מכנסיים מבד כותנה פשוט ששימשו כ"בגדי עבודה" (ע"ע בעמ' 22).

"שדה כותנה קוטפת כל היום"

קטיפה כותנה, יש אומרים, משול למכנסיים מבד סינתטי. כל עוד מזג האוויר יפה - אפשר בלעדיהם, אבל דווקא בעונה הבעורת, כשהקטפות מגיחות ממחילתיהן אל השטח - מסתפקים הפלחים במכנסי דריל¹⁷ כחולים ומשמרות ארוכות, ואז תמיד באופן מפתיע, בא הגשם הראשון ותופס אותם עם המכנסיים הסינטיים למטה.

כאן 4 < עמ' 1 < 19.10.1984

כאן המ קו ם

הניוואל¹⁸ הוא לא פרגוסון הוא לא קלייסון¹⁹

(עם סיום הדפסת פנקסי רשות-השידור²⁰ ולשכת-המס)

בחדר ממוזג, 3 מדפסות מצקצקות בשקדנות מונוטונית. מבוקר עד ערב, מטביעות שמות פרטיים ושמות משפחה, רחובות, תאריכים ומספרים מגנטיים על גבי טפסים בצבעים שונים, הנאזרים בקופסאות קרטון חומות, ונשלחים במועד לכתובתם.

בחדר קריר, 3 מדפסות כחולות. לכאורה שוות נפש, לעצמן ולסביבתן, אך בעצם מעט שפופות. שכן, כל כמה שיצקצקו אין הן מצליחות לדחוק רגלי טרקטורים ירוקים, קומביינים צהובים ומחרשות מתהפכות מדמיונם וסקרנותם של ילדים, הורים וגננות.

אפילו כפות מאזני הסיכומים הכספיים נוטים כבר זמן רב לטובת המדפסות הכחולות, החיבה והאהדה שמורות עדיין לקטפות הירוקות.

אך בעובדה, בצד הכותנה, החיטה ותפוחי-האדמה (אביב

כאן 41 < עמ' 1 < 5.7.1985

18 הניוואל: כינוי (ע"ש היצרן) למכונות המדפיסות פרטים ומיגנט באופן ממוחשב, או בשימוש מחלקת המחש"ק (מחלקת שיקים בדפוס בארי).

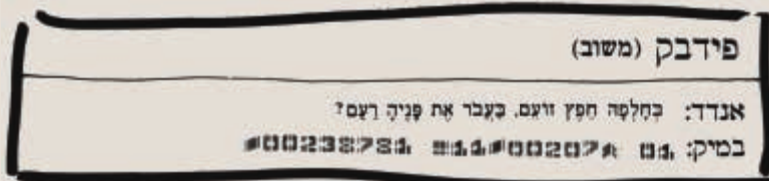
19 פרגוסון, קלייסון, ג'ון דיר, דיוויד בראון: שמות (ע"ש היצרנים) של כלים חקלאיים כבדים שהיו בשימוש בענף הגד"ש.

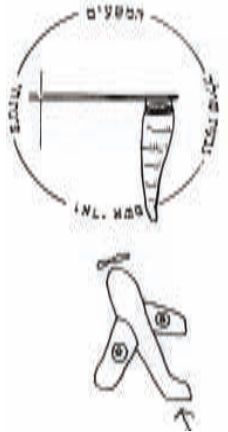
20 פנקסי רשות השידור ולשכת המס: מהעבודות הראשונות שהדפסו במחש"ק (ע"ע בעמ' 28) ונכרכו במחלקת בוזה בדפוס בארי.

וסתיו) צומחת לה בהתמדה "לשכת-המס". לא במשאיות כי אם במעטפות, לא בטון לדונם, כי אם באלפי פנקסים לשעה.

"בואו ילדים מהר - טרקטור בא אל החצר" היה ועודו המוטיב המרכזי בגילאי 3-6 ובאופק לא נראה סופר ילדים שיחבר שורות פשוטות וקולעות כגון אלה, על צקצוקן של מדפסות מחשב.

דרך ארוכה עברו מכונות הדפוס האלה עד שהפכו לבסיסו הכלכלי של הקיבוץ. אך היום ברור לכל שזו היתה רק תחילת הדרך. עד שלא יסחבו ילדי הגן את הגננות וההורים אל החדר הקריר ההוא וידעו לומר הניוואל כשם שהם מדקלמים, פרגוסון, ג'ון-דיר, דיוויד-בראון - נדע שהפער לא הצטמצם. בחדר קריר 3 מדפסות כחולות וחרוצות מחכות בסוף רשות-השידור ולשכת המס לאהדה ציבורית, בעיקר מילדים.

באן 46 < עמ' 1 < 9.8.1985

דורך להוכיח זאת, החבל, זו הייתה יכולה להיות הוכחה יפה וממלאת. עתה, בעזרי חוכך ברעתי היכן להתחיל? וכיצד ניצוד המלגאלין את השדונים האלו, שהתבצרו במזח, לצאת החוצה, זה שמולו, אינו פתוח לגמרי חלק מה- אזור אזור לזווית בצורה חופשית, כמו נתקע אשר אזורי משרד מעשי. משרד ומעיק בדרום של יצורים חסרי תכלית ומעש, ובכך לפתור באחת את הכ- גום, למחלוקת זאת, בכך לא לשבת סתם כך מורד למורדת שרעיונות היו לי בשפע, אלא שתחום הפברואר עשה את שילו. נגישה לחילוקי רעיונותי לרווחה בתנאי

מיכאל ג. (מרים משקפת): סנונית אחת עוד לא מבשרת את בוא האביב.
זאב נ. (מוריד מיקרוסקופ): טוב סנונית אחת באביב מ-1.8 חוחיות בריבוע.

הדפוס פי"מ

12" אינטש +

העורכים: אבנר קלמר, צחי יצחקי, צחי דבורי, גיא ברוך
בין 9.2.2001 ל-2006 יצאו לאור כ-29 גליונות בתכיפות לא קבועה

2006-2001

בזכות הבלאגן ובגנות הפיח

"12 אינטש+ נבדל, בלי ספק, מקודמיו בלקט זה. ראשית, מכותרת המשנה המתנוססת בראש עמוד השער (הדפוס פייפר – "הגיליון לאנשים העובדים") ניתן ללמוד שזהו, אחרי הכל, עלון המפעל ולא ביטאונה הרשמי או החצירשמי של בארי. שנית, בניגוד לברי מינן הנכבדים הללו, מ"פיהבאר" וצפונה, הוא עדיין חי ונושם ובוטט (ואפילו משחרר נפיחה קלה פה ושם, אם לנקוט את סגנונו הישיר של הבמב"ח החרוץ המפיץ את משנתו הבוטה החל מהגיליון החמישי). עשרים ושמונה גיליונות יצאו עד היום תחת ידיהם של קבוצת עורכים משוערת, חבורה רעשנית־אלמונית המונה לעיתים עורך אחד, לעיתים יותר מאחד, ולעיתים אף פחות מכך...

בניגוד לביטאונים פוסט־מודרניים (וכאן, כנראה, מדובר במשהו כזה) גיליון מספר 1 נפתח בהצהרה קונסרבטיבית למדי:

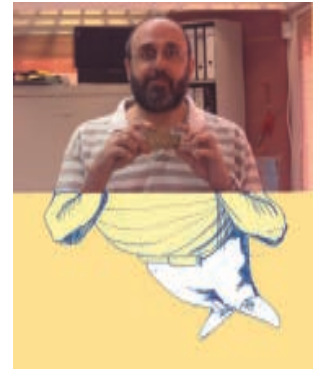
"לאחרונה נוצר רושם של ריחוק בין המפעל לבין הקיבוץ, וחלק ממטרות גיליון זה הוא לנסות ולגשר על הריחוק הזה, וגם אם זה נשמע כמו נאום בחירות על איחוד וקירוב לבבות – לא יזיק גם למי שלא חי יום־יום את הדפוס להתעדכן בנעשה במפעל".

אכן, הצהרה תמוהה שכמו נלקחה מביטאון "קופת חולים" או "תנובה". ואף על פי כן, מעטים העיתונים בתולדות בארי שניסחו את חזונם התקשורתי בצורה קולעת כל כך. בדרך למימוש החזון עשו יוצרי "12 אינטש+ "קפנדרייה" מרשימה (היינו מסבירים לכם מה זה אם היה לנו מושג אבל אולי תשאלו איזה ווטיק או מורה ללשון ואם לא תסתדרו אז בספר הבא שייצא לקראת חג ה־80 ננסה לארגן איזה הסבר) תוך שהם מתעלמים לחלוטין מכוונתם המקורית, אותה היו בוודאי מנסים להגשים לו זכרו מהי, וכל זאת בשקדנות ובהתמדה ראויים לציון.

מהגיליונות שיצאו עד כה ניתן ללמוד על הקו הגרפי הייחודי המאפיין את כלי הביטוי היחידי שנותן כיום פייט ליומון בארי. זהו סגנון המתאפיין באיפוק צעקני מחד ובאחידות מבולגנת מאידך. ההתפתחות הטכנולוגית העצומה בתחום ההדפסה הדיגיטלית בדפוס בארי ובעולם ההוצאה לאור כולו נתנה בידי ראשי העיתון קרדום לחפור בו והם אכן עושים בו שימוש צורני נרחב.

בנון־שלנטיות ברוכה מנפקים לנו יוצרי "12 אינטש+ מקומון מבולגן וקפריזי, הנפתח תדיר במאמר המערכת העדכני ורצוף ההברקות ונחתם במדור "עובדים זרים", שם במב"ח חד לשון ועין מצליף, בחיבה נשכנית, בכל מה שזז או לא זז ברחבי קיבוץ. למרות נטייתם לגיחוך ולהומור לסוגיו השונים ניכרת אהבתם למקום, למפעל ולאנשים היקרים הבאים כל בוקר לעבודתם במפעל וחוזרים בערב למקום. כאמור, גיליונות רבים ראו אור עד היום והגיליונות הבאים, כך נדמה, בהחלט עשויים לצאת, אם להתייחס ברצינות לנטייתם של אלה להופיע מעת לעת, ללא התראה מוקדמת (או משהו כזה...)

הראל

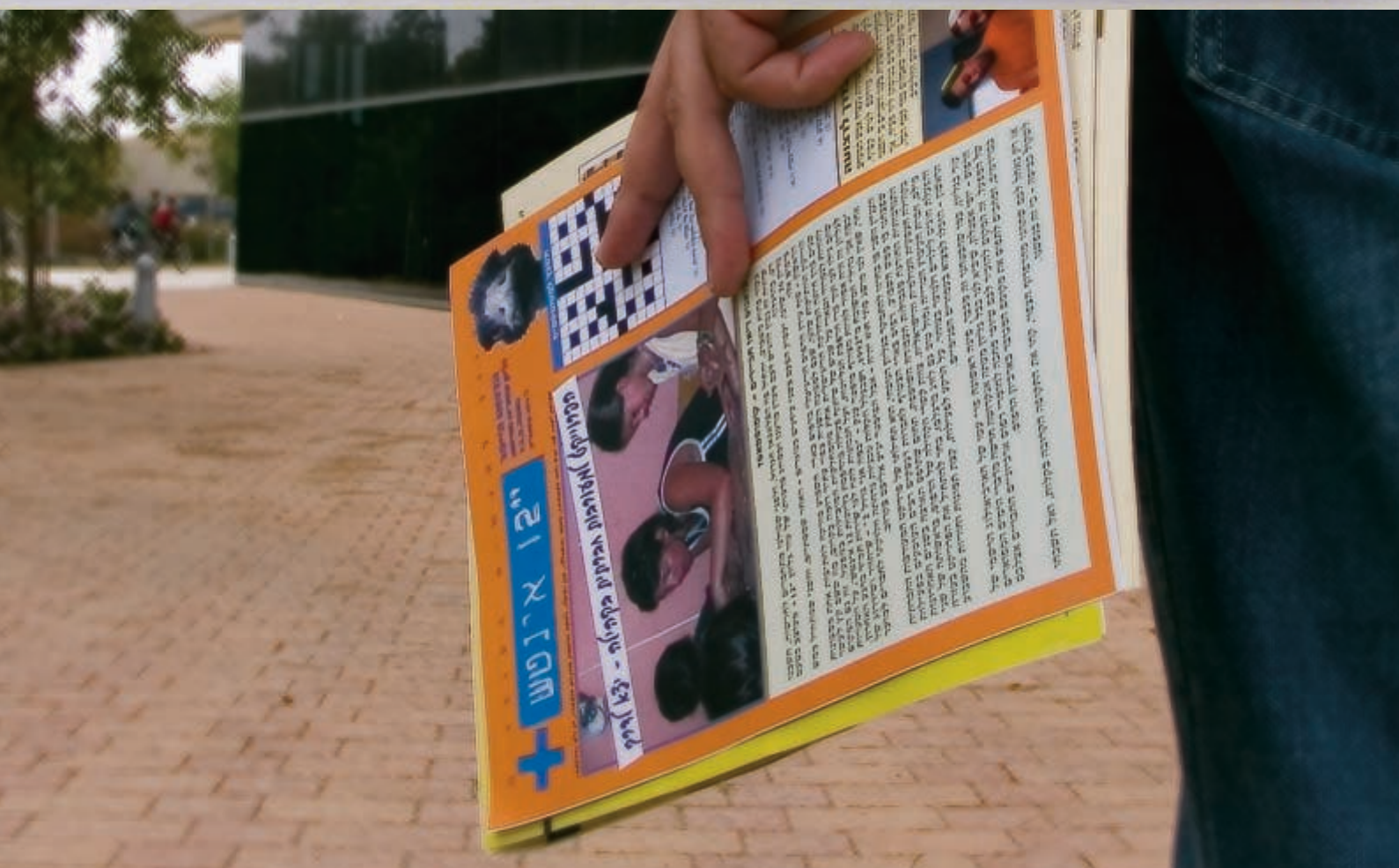
איורים

מוצרים

צעירים

דפוס פיפר 12 אינטש

start

דבר העורך

רבים מכם ודאי שואלים עצמם: "מהו הגליון הזה שאני מחזיק ביד?" בעלי הידים החלשות בודאי ישאלו: "מהו הגליון הזה המונח על שולחני?". כך או כך, השאלה אינה רלוונטית ולו בגלל העובדה שהתשובה עליה עתידה לבוא מיד בשורות הבאות. ובכן, גליון/עתון/ירחון/דף צבעוני ומרהיב עין זה מיועד לחברי קיבוץ בארי ולעובדי דפוס בארי, ואם יש מישהו שנכנס בשתי הקטגוריות – מה טוב. ולא לחינם נרשמו שתי הקטגוריות (דפוס בארי וקיבוץ בארי) בנפרד. לאחרונה, נוצר רושם של ריחוק בין המפעל לבין הקיבוץ, וחלק ממטרות גליון זה הוא לנסות ולגשר על הריחוק הזה, וגם אם זה נשמע כמו נאום בחירות על איחוד וקירוב לבבות – לא זיקק גם למי שלא חי יום-יום את הדפוס להתעדכן בנעשה במפעל. מדי חודש, בלי נדר אם ירצו השם ואשתו, תוציא

1 אינפורמציה ביום שישי: מנהג רב שנים של התכנסות קבועה של העובדים בדפוס, לארוחת עשר ביום שישי, בה הושמעו חדשות המפעל, עדכונים ומידע שהעביר מנכ"ל הדפוס או פונקציונרים אחרים. לידעת כל העובדים, מוסד זה עבר מהעולם בשנת 2003 ומאז ישנן התכנסויות למטרות דומות בסדר גודל גדול עוד יותר, לעיתים רחוקות יותר.

בשם העורך, המערכת

גליון 1 < עמ' 1 > 9.2.2001

2 גוש קטיף: חבל ארץ ברצועת עזה שהוחזר לפלסטינאים במסגרת ההתנתקות ב-2005.

נתפסו בדרך לרצועה

שתי דמויות חשודות נעצרו אמש ממערב לקיבוץ בארי, בדרכם לגוש קטיף². בחקירה ראשונית טענו השניים כי תכננו לקטוף סכסכים בבוסתן ליד סעיה, אך לאחר שהתברר שאבלום כבר קטף הכל, הם נעצרו עד תום ההליכים.

גיליון 26 < עמ' 1 < 12.8.2005

אין, אין, אין כמו במב"ח

דפוס בארי מכיל כשבעים במבחים, אחוז לא מבוטל ולא מובטל מכלל העובדים (250). המילה במב"ח כבר די איבדה ממשמעותה, שהרי אם נפרק אותה לגורמים נגלה שפירושה: בן משק בשנת חופש. עכשיו: כמחצית מהם – אינם בכלל בנים, מי שכן – הוא לאו דווקא בן-משק, ואם השנה שהם מבילים פה זה חופש, מהי, אם כן, עבודת? גורמים בכירים בתנועה הקיבוצית בכלל, ובדפוס בארי בפרט, חשבו לשנות את השם, אך הדבר היה כרוך בהקצאת משאבים רבים ובייבוא חלפים יקרים מאירופה, ולבסוף החליטו להיצמד לשם השגור והמקובל – במב"ח. במב"ח ממוצע עובד 12 שעות ביום ברוטינה מטורפת של שבועים יום שבועיים לילה, מה שדופק לו את המוח סופית אחרי שנה במקרה הטוב, ובמקרה הרע – גורם לו לחתום עוד שנה.

גיליון 1 < עמ' 2 < 9.2.2001

ה ד פ ו ס פ י י פ ר

אינפורמציה

אז מה היה לנו החודש:
2250 כוסות קפה נשתו (לא כולל כוסות זכוכית)
13272 עוגיות נאכלו (כולל וופלים)
32.6 מליון מעטפות יצאו לדואר
67 מיליארד שורות הודפסו

* הנתונים באדיבות מכון הסקרים הבינקיבוצי המאוחד. אם יש סטייה קלה או כבדה באי אלו מהנתונים, היא נובעת כפי הנראה מכך שמכון זה עוד לא הוקם.

גיליון 1 < עמ' 4 < 9.2.2001

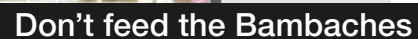

למה לא קהרו את אותו לויז הגלריה?

גיליון 22 < עמ' 4 < 19.11.2004

המילון: פינה חדשה שתגדיר מחדש מושגים פנימיים מעולמו של דפוס בא"י.
ככל גלילי, יותח מושג אחר (או כמה) בליווי אירוסים לילדים ולמתקשים כאחד.

7 9 1 1 9 0 1 9 7 8

48

אובז'ס ז'ריס

אי'אן le באב"ח

לפני שאני מתחיל, אני חייב להבהיר משהו: אני לא עושה כלום בחינם. לא כותב לעיתונים של הדפוס ולא מזיז ביצה בלי לקבל על זה משהו. רק שתדעו ותתעצבנו. אז על מה אנחנו מדברים בעצם? ביקשו ממני לכתוב על איך זה להיות במב"ח בדפוס בארי ומה "אנחנו" חושבים "עליכם", כאילו שיש לנו זמן לחשוב. אני, אם לומר את האמת, עובד פה רק חודש ועוד לא ממש מכיר את כולם, אבל בקווים כללים אפשר לשרטט את דמותו של חבר קיבוץ בארי ממוצע:

1. שמן.
 2. מדבר בפלאפון כשהוא לא אוכל בייגלה.
 3. מדבר על דירות כשהוא לא אוכל בייגלה ו/או מדבר בפלאפון.
- בכלל, מאוד קשה לפגוש חבר באולמות הייצור. לו הייתי עושה כתבה לערוץ "נשיונל ג'אוגרפיק" זה היה נראה בערך כך:

".... בשעות הלילה כמעט ובלתי ניתן לראות אותם... גם כאשר הם מתגלים הם נעים בלהקות... בדרך כלל ליד פינות הקפה או בנסיון לצוד עיתון ספורט..."

הקטע של הדיבורים על הכדורגל הוא בכלל מדהים. לפעמים נדמה לך שאתה נמצא בבלומפילד ולא באולם ייצור של מפעל מוביל בתחומם.

רק שתדעו - חצי מהבמב"חיים שמדברים איתכם על כדורגל בכלל לא מתעניינים בזה, פשוט אמרו לנו לפני המבחנים שאם אתה לא אוהד אף קבוצה יהיה לך קשה מאד להתקבל (ואם אתה אוהד של הפועל תל-אביב בכלל יוותרו לך על המבחן).

אבל למרות כל הליקויים שלכם (ואני מתכוון לפרט אותם בחודשים הקרובים אם ימשיכו לשלם לי), אתם די משעשעים כתופעה.

באים בשמונה, ארוחת בוקר בשמונה וחצי, קפה בעשר, צהריים בשתיים עשרה (בדיוק!), קפה בשתיים ובחמישה לארבע נוטשים את הספינה. החיים כסוף שבוע בשייט תענוגות. מה רע??? והבמב"חיים?

אני עוד קצת מתלבט אם לספר את האמת על מה שקורה במפעל שלכם בשעות שאנחנו מנהלים לכם אותן, אבל סביר להניח שאם יעלו לי את התעריף, במגזינים הבאים לא תהיה בעיה לחשוף הכל.

יאללה, קוראים לי לאחזקה. אמרו לי שמחפשים שם מישהו רציני להביא את הקונפייטר או משהו כזה.

* תזכורת: מזכירות בארי מזכירה לכולנו שאסור לצעוק על במב"חיים.

גיליון 5 < עמ' 4 < 13.9.2001

מה קורה עם המעלית???

אצקה

אחרי שעקבנו זמן כה רב אחרי ההתפתחויות בבניית המבנה החדש של הדפוס, נותרה מחלקת התחקירים המעולה של "12+ ללא נושא לעקוב אחרי, מה שהשאיר אותנו עם משבצת ריקה במקום הכי אסטרטגי בגליון. הבעיה נפתרה מכיוון בלתי צפוי - המעלית החדשה בבנין החדש⁴.

כמו חצ'קון מפואר על פניה של דוגמנית יפפיה, כך המעלית המצ'וקמת הזו, שרוב הזמן מושבתת - מעיבה על תפארתו של המבנה המפואר שבנינו לנו פה. מערכת "12 אינטש+ וכו', לקחה על עצמה במלוא הרצינות את משימת הנידנוד וההצקה בנושא, ולא ננוח עד שלא תפתרנה כל הבעיות - והמעלית תעבוד ברציפות ללא תקלות לפחות יום שלם אחת. בשביל ליישר קו עם קוראינו שאינם עובדי הדפוס, אנחנו שמחים להביא בפניכם את תקציר הארועים עד כה:

כחמש דקות אחרי המעבר למבנה החדש, כבר התחילו עובדים רבים להיתקע בין הקומות, ומה שהתחיל כקוריוז, הפך לבדיחה לא נורמלית כאשר ממש בשניות בהן נערך טקס גזירת הסרט של המבנה החדש - נערכו נסיונות חילוץ של משלחת מבקרים מאוסטרליה שנתקעו גם הם במעלית. למרות שחברת המעליות ("נחשתן"), נחשבת לטובה ביותר בארץ, אין ספק שיש פער גדול בין מה שציפינו מהמעלית לבצע (הסעת צלייגרים מקומה לקומה), לבין הביצועים הקטסטרופליים שלה.

למזלנו, ולמזלם של אלו שנתקעו, לואיז גאז - ממונה הבטיחות של המפעל, נמצא תמיד ליד המעלית ושמח לחלץ את מי שנתקע, או לספר לכל מי שעובר באיזור איך עבדו עלינו.

גיליון 20 < עמ' 1 < 11.6.2004

"אבא, איך נראית פרה?" (קיבוץ בארי שנת 2010)

גיליון 20 < עמ' 1 < 11.6.2004

הודפס בדפוס בארי, קיבוץ בארי, אפריל 2006